

**Iekšlietu ministrijas un
Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu
disciplinārās prakses
2012.gada gala pārskats**

SATURS

Ievads.....	3
1. Iekšlietu ministrijas un Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu darbinieku apbalvošana un disciplinārsodīšana.....	4
1.1. Apbalvošana.....	4
1.1.1. Apbalvojumu piešķiršana.....	4
1.1.2. Piešķirto apbalvojumu veidi.....	6
1.2. Disciplinārsodīšana.....	8
1.2.1. Disciplinārsodu piemērošana.....	8
1.2.2. Piemēroto disciplinārsodu veidi.....	11
2. Lēmumi saistībā ar Iekšlietu ministrijā un Iekšlietu ministrijas padotībā esošajās iestādēs ierosinātajām disciplinārlietām.....	13
2.1. Disciplinārlietu ierosināšana.....	13
2.2. Disciplinārlietu izbeigšana.....	14
2.3. Lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu apstrīdēšana.....	15
2.4. Lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu pārsūdzēšana.....	16
3. Iekšlietu ministrijas un Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu darbinieku izdarītie disciplinārpārkāpumi.....	18
3.1. Disciplinārpārkāpumu raksturojums.....	18
3.2. Ar dienesta (amata, darba) pienākumu pildīšanu saistīto disciplinārpārkāpumu izpausmes veidi.....	19
4. Iekšlietu ministrijas un Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu darbinieku kriminālatbildība.....	22
4.1. Uzsākti kriminālprocesi.....	22
4.2. Izbeigti kriminālprocesi.....	23
4.3. Celtas apsūdzības.....	24
4.4. Notiesāti un attaisnoti.....	25
Kopsavilkums.....	26
Informācija par Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu darbinieku izdarītiem koruptīva rakstura noziedzīgiem nodarījumiem 2012.gadā....	31

IEVADS

Iekšlietu ministrijas un Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu disciplinārās prakses 2012.gada gala pārskats sagatavots saskaņā ar Iekšlietu ministrijas (turpmāk – IeM) 2009.gada 22.oktobra noteikumu Nr.69 „Disciplinārās prakses datu uzskaites, apkopošanas un nosūtīšanas kārtība” 24. un 25.punktā noteikto, pamatojoties uz disciplinārās prakses datiem, kas apkopoti četros atsevišķos disciplinārās prakses pārskatos (pārskatu formās):

- Disciplinārās prakses pārskats par Iekšlietu ministrijas un Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu darbinieku apbalvošanu un disciplinārsodīšanu 2012.gadā (1.pielikums);
- Disciplinārās prakses pārskats par 2012.gadā pieņemtajiem lēmumiem saistībā ar Iekšlietu ministrijā un Iekšlietu ministrijas padotībā esošajās iestādēs ierosinātajām disciplinārlietām (2.pielikums);
- Disciplinārās prakses pārskats par Iekšlietu ministrijas un Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu darbinieku izdarītajiem disciplinārpārkāpumiem 2012.gadā (3.pielikums);
- Disciplinārās prakses pārskats par Iekšlietu ministrijas un Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu darbinieku saukšanu pie kriminālatbildības 2012.gadā (4.pielikums).

Pārskatos iekļauti disciplinārās prakses dati saskaņā ar minēto IeM 2009.gada 22.oktobra noteikumu Nr.69 un IeM 2011.gada 02.novembra iekšējo noteikumu Nr.39 „Grozījumi Iekšlietu ministrijas 2009.gada 22.oktobra noteikumos Nr.69 „Disciplinārās prakses datu uzskaites, apkopošanas un nosūtīšanas kārtība” noteiktajām disciplinārās prakses pārskatu formām.

Pamatojoties uz disciplinārās prakses datiem, kas iekļauti disciplinārās prakses pārskatā par Iekšlietu ministrijas un Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu darbinieku saukšanu pie kriminālatbildības, atsevišķi sagatavota informācija par Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu darbinieku 2012.gadā izdarītiem koruptīva rakstura noziedzīgiem nodarījumiem.

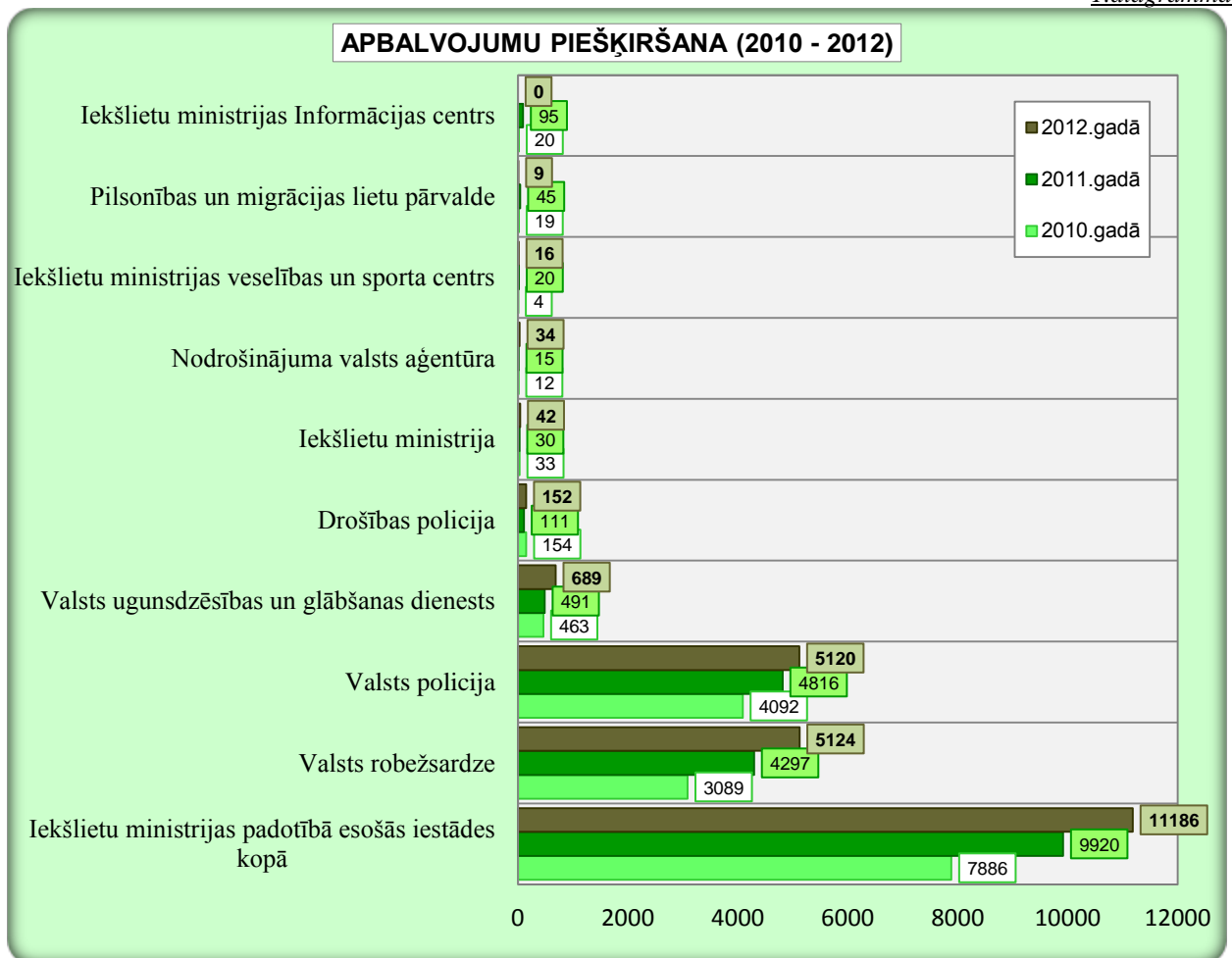
1.IEKŠLIETU MINISTRIJAS UN IEKŠLIETU MINISTRIJAS PADOTĪBĀ ESOŠO IESTĀŽU DARBINIEKU APBALVOŠANA UN DISCIPLINĀRSODĪŠANA

1.1.APBALVOŠANA

1.1.1.APBALVOJUMU PIEŠĶIRŠANA

Par priekšzīmīgu dienesta (darba) uzdevumu izpildi, labiem dienesta (darba) pienākumu izpildes rezultātiem vai īpašiem sasniegumiem (piemēram, par radošu un kvalitatīvu atsevišķu uzdevumu izpildi, inovatīviem problēmu risinājumiem, kā rezultātā tiek uzlaboti IeM vai IeM padotībā esošās iestādes darbības rezultāti, ietaupīti valsts budžeta līdzekļi, izstrādāts jauns tiesiskais regulējums) IeM un IeM padotībā esošo iestāžu amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm, valsts civildienesta ierēdņiem un darbiniekiem, ar kuriem noslēgts darba līgums (turpmāk – darbinieki), 2012.gadā kopumā piešķirti 11186 apbalvojumi (skatīt 1.diagrammu).

1.diagramma

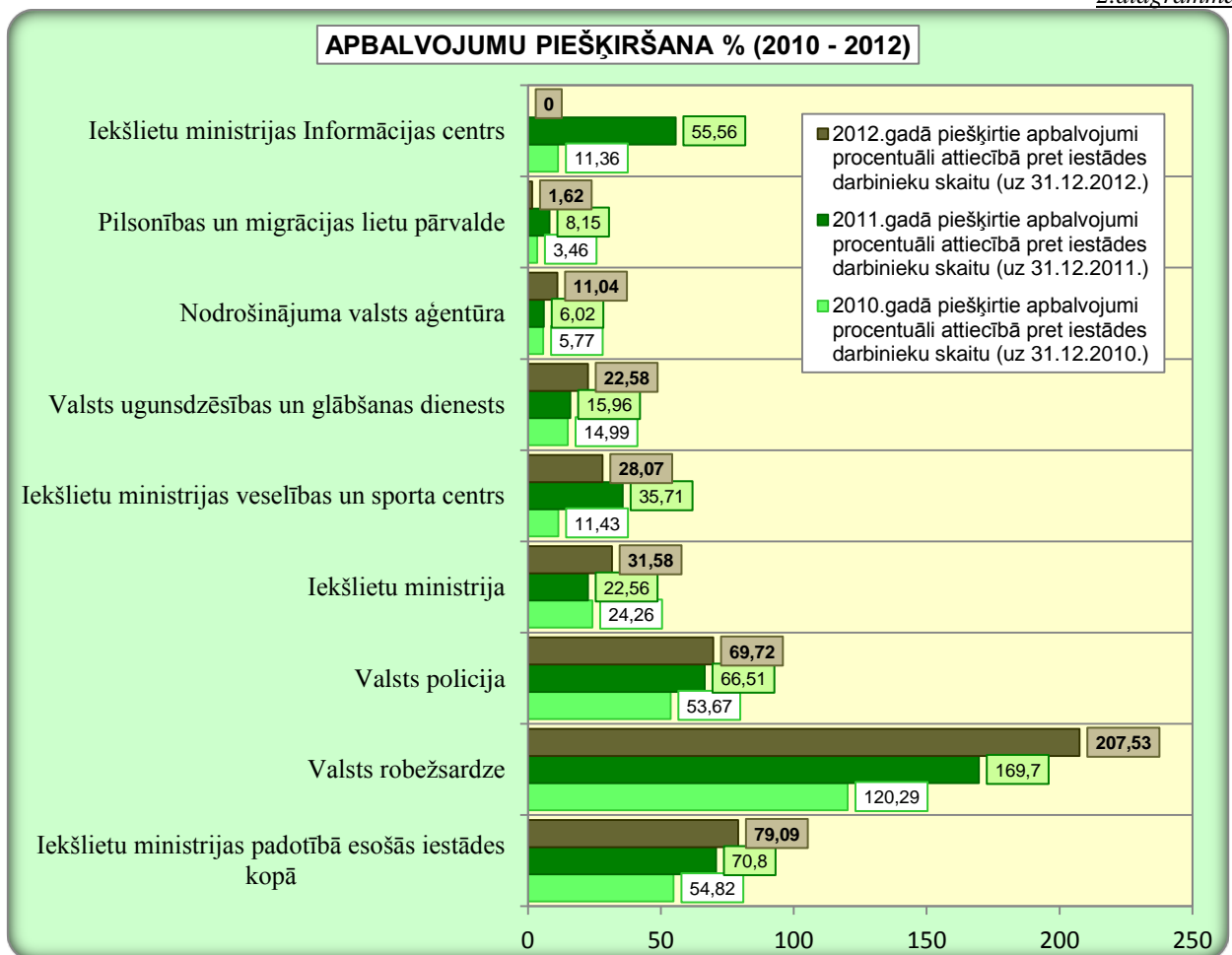
2012.gadā piešķirto apbalvojumu kopējais skaits pieaudzis par 12,76% (2011.gadā – 9920 apbalvojumi), taču šī pieauguma intensitāte salīdzinājumā ar 2011.gadu ir uz pusi samazinājusies, jo gadu iepriekš apbalvojumu kopējā skaita pieaugums bija par 25,79% (2010.gadā – 7886 apbalvojumi).

Iekšlietu ministrijas un Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu disciplinārās prakses 2012.gada gala pārskats

2012.gadā attiecīgi arī pieaudzis gandrīz visu IeM padotībā esošo iestāžu darbiniekiem piešķirto apbalvojumu skaits, t.sk., Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (turpmāk – VUGD) darbiniekiem – par 40,33% (2011.gadā – par 6,05%), Valsts robežsardzes (turpmāk – VRS) darbiniekiem – par 19,25% (2011.gadā – par 39,12%) un Valsts policijas (turpmāk – VP) darbiniekiem – par 6,31% (2011.gadā – par 17,69%). Savukārt, IeM veselības un sporta centra (turpmāk – VSC) un Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk – PMLP) darbiniekiem 2012.gadā piešķirto apbalvojumu skaits nedaudz samazinājies, bet IeM Informācijas centra (turpmāk – IC) darbiniekiem nav piešķirts neviens apbalvojums.

2012.gadā apbalvojumi 10217 gadījumos piešķirti amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi, 936 gadījumos – darbiniekiem, ar kuriem noslēgts darba līgums, un 33 gadījumos – valsts civildienesta ierēdņiem.

2.diagramma

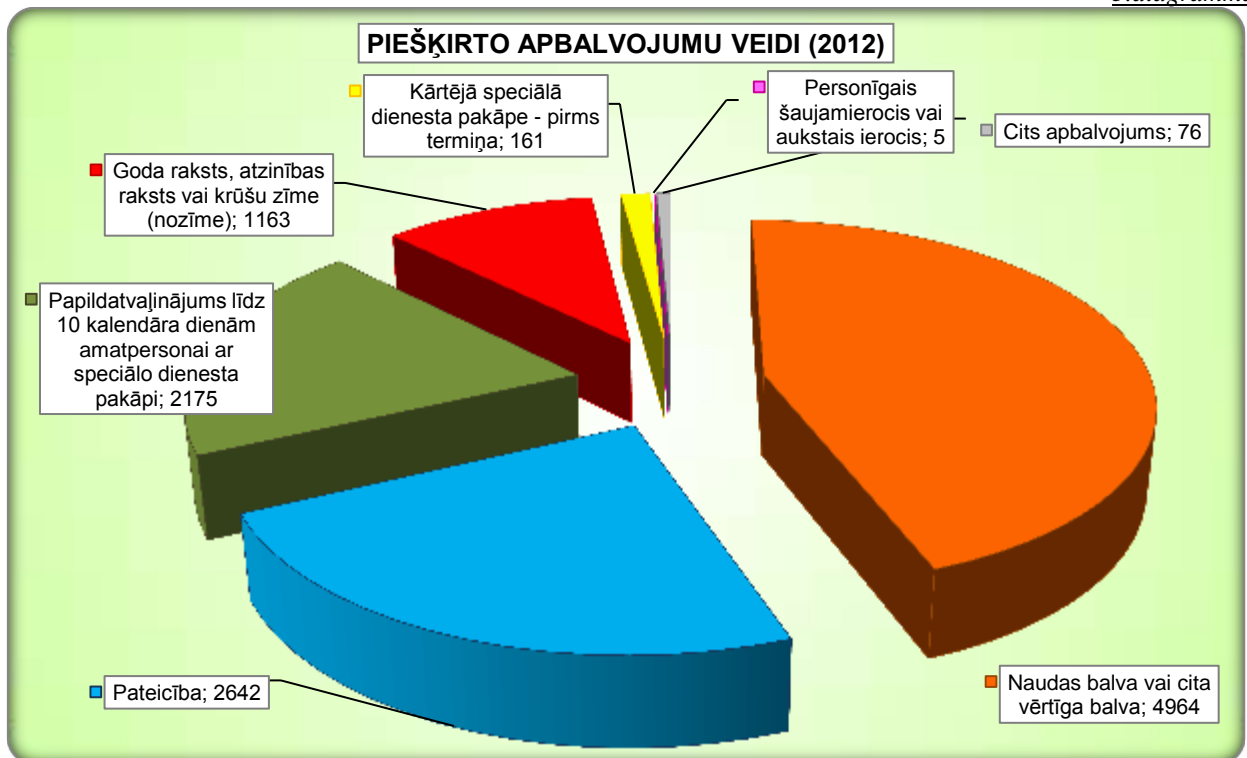
Attiecinot katras IeM padotībā esošās iestādes darbiniekiem piešķirto apbalvojumu skaitu pret šajā iestādē strādājošo darbinieku skaitu, iegūtās procentuālās izteiksmes norāda (skatīt 2.diagrammu), ka 2012.gadā vislielākais apbalvoto darbinieku īpatsvars bijis VRS – 207,53% (2011.gadā – 169,7%; 2010.gadā – 120,29%). Pārējās IeM padotībā esošajās iestādēs apbalvoto darbinieku īpatsvars ir ievērojami mazāks: VP – 69,72% (2011.gadā – 66,51%; 2010.gadā – 53,67%), IeM – 31,58% (2011.gadā – 22,56%; 2010.gadā – 24,26%),

IeM VSC – 28,07% (2011.gadā – 35,71%; 2010.gadā – 11,43%), VUGD – 22,58% (2011.gadā – 15,96%; 2010.gadā – 14,99%), Nodrošinājuma valsts aģentūrā (turpmāk – NVA) – 11,04% (2011.gadā – 6,02%; 2010.gadā – 5,77%), PMLP – 1,62% (2011.gadā – 8,15%; 2010.gadā – 3,46%) un IeM IC – 0 (2011.gadā – 55,56%; 2010.gadā – 11,36%). Neskatoties uz ievērojamām atšķirībām apbalvojumu piešķiršanas praksē atsevišķās IeM padotībā esošajās iestādēs, IeM un IeM padotībā esošajās iestādēs kopumā apbalvoto īpatsvars pēdējo divu gadu laikā pieaudzis diezgan vienmērīgi, sasniedzot 2012.gadā 79,09% (2011.gadā – 70,8%; 2010.gadā – 54,82%).

1.1.2. PIEŠĶIRTO APBALVOJUMU VEIDI

2012.gadā 4964 gadījumos (44,38%) piešķirts apbalvojums *naudas balva vai cita vērtīga balva* (skatīt 3.diagrammu). Šis apbalvojums 2796 gadījumos piešķirts VRS, 2084 gadījumos – VP, 69 gadījumos – Drošības policijas (turpmāk – DP), un 14 gadījumos – IeM darbiniekiem.

3.diagramma

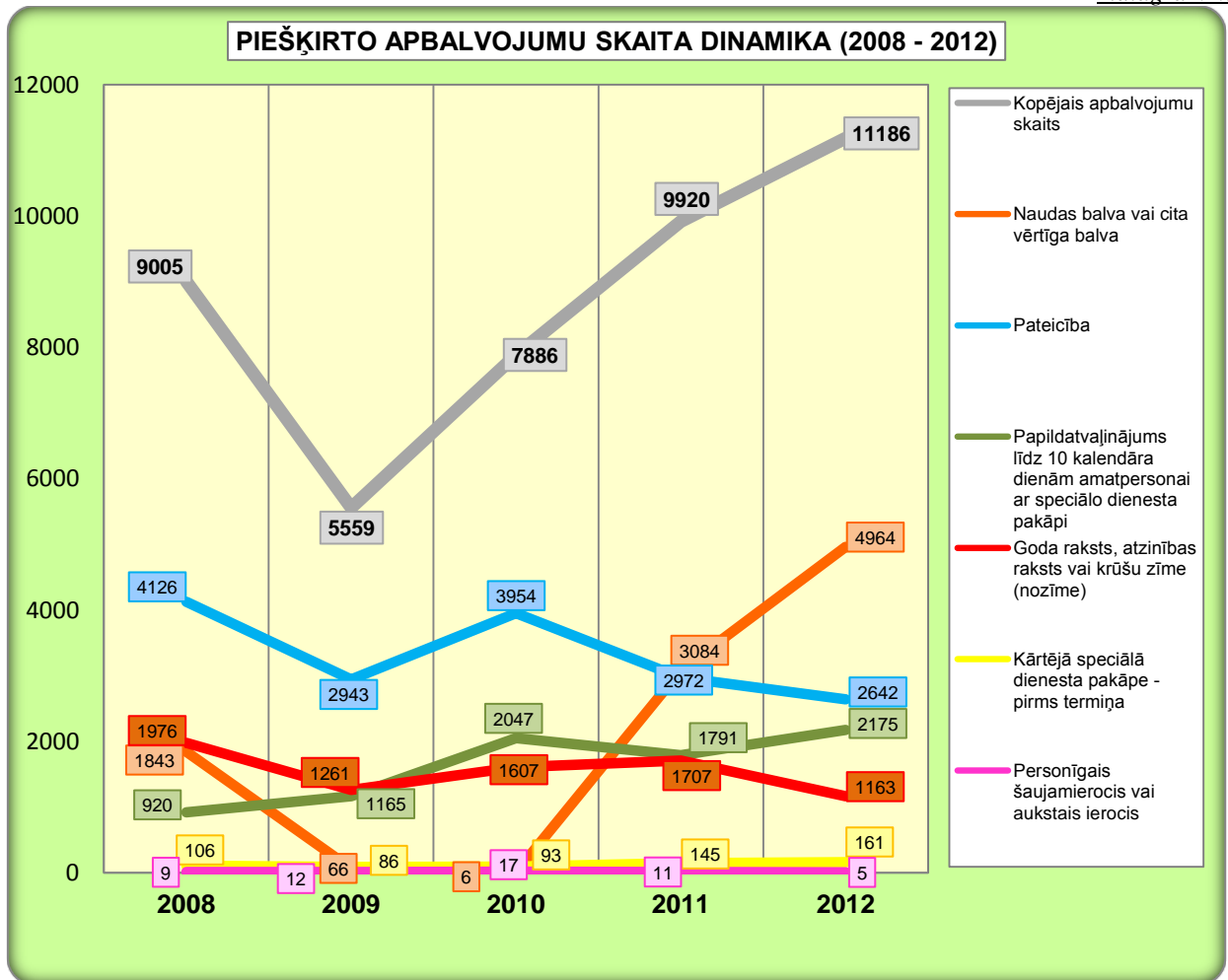

No pārējiem apbalvojumiem 2642 gadījumos (23,62%) piešķirts apbalvojums *pateicība* (VRS – 1269; VP – 905; VUGD – 403; DP – 31; IeM – 15; IeM VSC – 14; NVA – 3; PMLP – 2), 2175 gadījumos (19,44%) – apbalvojums *papildatvaļinājums līdz 10 kalendāra dienām* (tikai amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm: VP – 1391; VRS – 753; VUGD – 24; IeM – 7), 1163 gadījumos (10,4%) – kāds no apbalvojumiem: *goda raksts, atzinības raksts vai krūšu zīme* (VP – 547; VRS – 277; VUGD – 244; DP – 52; NVA – 31; PMLP 7; IeM – 5), 161 gadījumā (1,44%) – apbalvojums *kārtējā speciālā dienesta pakāpe pirms termiņa* (VP – 113; VRS – 29; VUGD – 18; IeM – 1), 5 gadījumos (0,04%) –

apbalvojums *personīgais šaujamierocis vai aukstais ierocis* (visi VP), kā arī 76 gadījumos (0,68%) – citi apbalvojumi.

Pēdējos piecos gados kopējais piešķirto apbalvojumu skaits gan ievērojami krities, gan arī pieaudzis (skatīt 4.diagrammu), proti, 2009.gadā tas samazinājies par 38,27% (attiecībā pret 2008.gadu), bet pēc tam, sākot ar 2010.gadu, trīs gadus pēc kārtas ievērojami pieaudzis: par 41,86%, par 25,79% un par 12,76%. Minētā pieauguma rezultātā 2012.gadā piešķirto apbalvojumu skaits ir par ceturtdaļu (24,22%) lielāks nekā 2008.gadā.

4.diagramma

Skatot konkrētu apbalvojumu veidu piešķiršanas dinamiku, redzams, ka viskrasākās skaita izmaiņas bijušas apbalvojumam *naudas balva vai cita vērtīga balva*, proti, 2009. un 2010.gadā šī apbalvojuma piešķiršana praktiski tikusi pārtraukta (piešķirto apbalvojumu skaits attiecībā pret 2008.gadu samazinājies attiecīgi par 96,66% un 99,7%), taču 2011.gadā tā atjaunota un strauji progresējusi (2012.gadā piešķirto apbalvojumu skaits par 151% pārsniedzis 2008.gada rādītāju un sastādījis 44% no piešķirto apbalvojumu kopējā skaita). Tieši šī apbalvojuma ievērojamais pieaugums galvenokārt arī noteicis apbalvojumu kopējā skaita pieaugumu pēdējo divu gadu laikā, jo pārējo apbalvojumu skaits audzis minimāli.

Tā, piešķirtā apbalvojuma *pateicība* skaits pēdējo piecu gadu laikā bijis svārstīgs: 2009.gadā par 28,67% krities; 2010.gadā par 34,35% pieaudzis; 2011. un 2012.gadā attiecīgi par 24,84% un 11,1% krities. Svārstīga dinamika bijusi arī

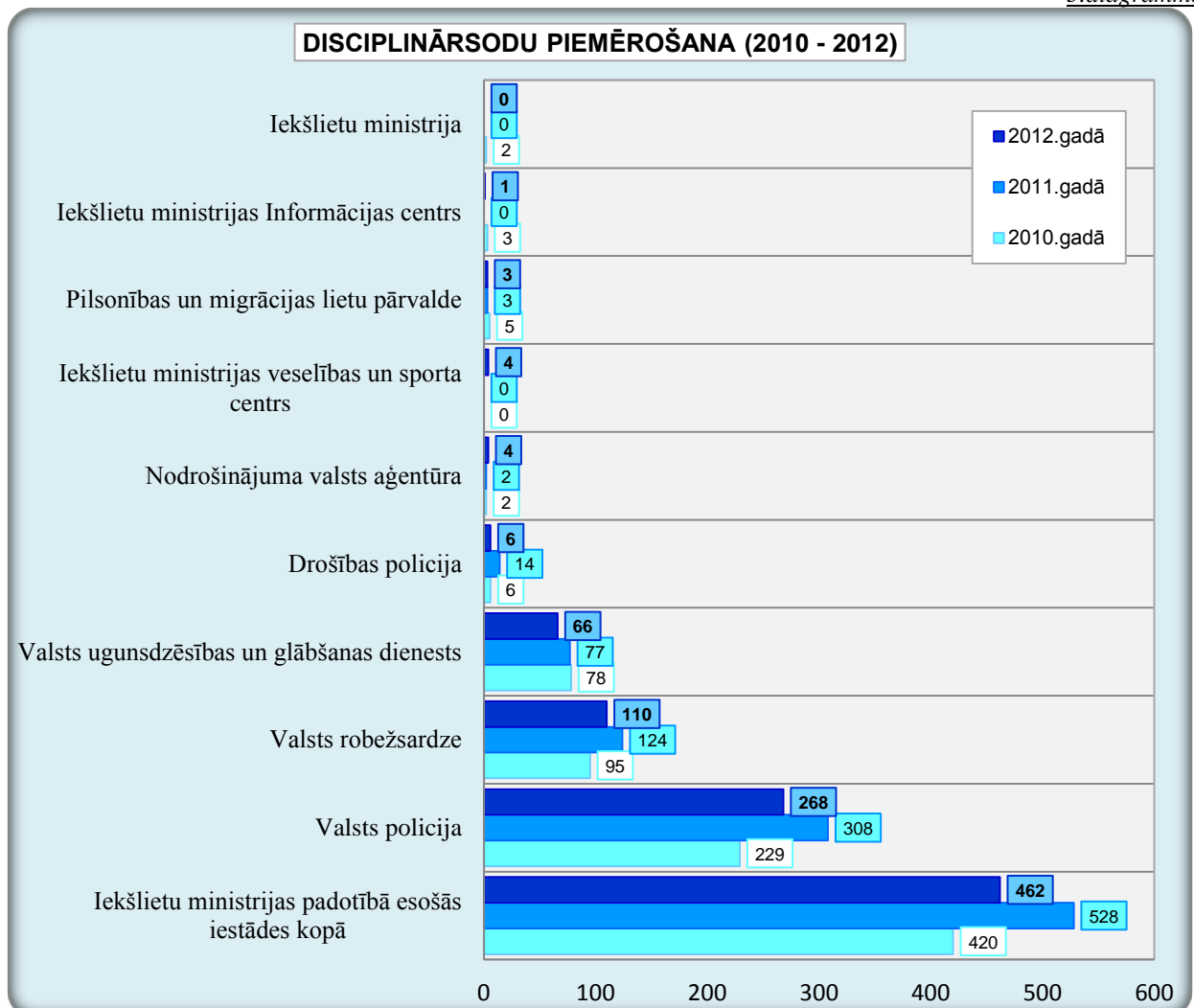
apbalvojuma *goda raksts*, *atzinības raksts* vai *krūšu zīme* skaitam: 2009.gadā par 36,18% krities; 2010. un 2011.gadā attiecīgi par 27,44% un 6,22% pieaudzis; 2012.gadā par 31,88% krities, kā arī apbalvojuma *papildatvaļinājums līdz 10 kalendāra dienām amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm* skaitam: 2009. un 2010.gadā tas attiecīgi par 26,63% un 75,71% pieaudzis; 2011.gadā par 12,51% krities; 2012.gadā par 21,44% pieaudzis. Savukārt apbalvojumu *kārtējā speciālā dienesta pakāpe pirms termiņa* un *personīgais šaujamierocis vai aukstais ierocis* skaita dinamika, lai arī tāpat bijusi svārstīga, apbalvojumu kopējā skaita izmaiņas būtiski nav ietekmējusi.

1.2.DISCIPLINĀRSODĪŠANA

1.2.1.DISCIPLINĀRSODU PIEMĒROŠANA

Par disciplinārpārkāpumu izdarīšanu IeM padotībā esošo iestāžu darbiniekiem 2012.gadā kopumā piemēroti 462 disciplinārsodi (skatīt 5.diagrammu), kas ir par 12,5% mazāk kā 2011.gadā (528 disciplinārsodi), bet par 10% vairāk nekā 2010.gadā.

5.diagramma

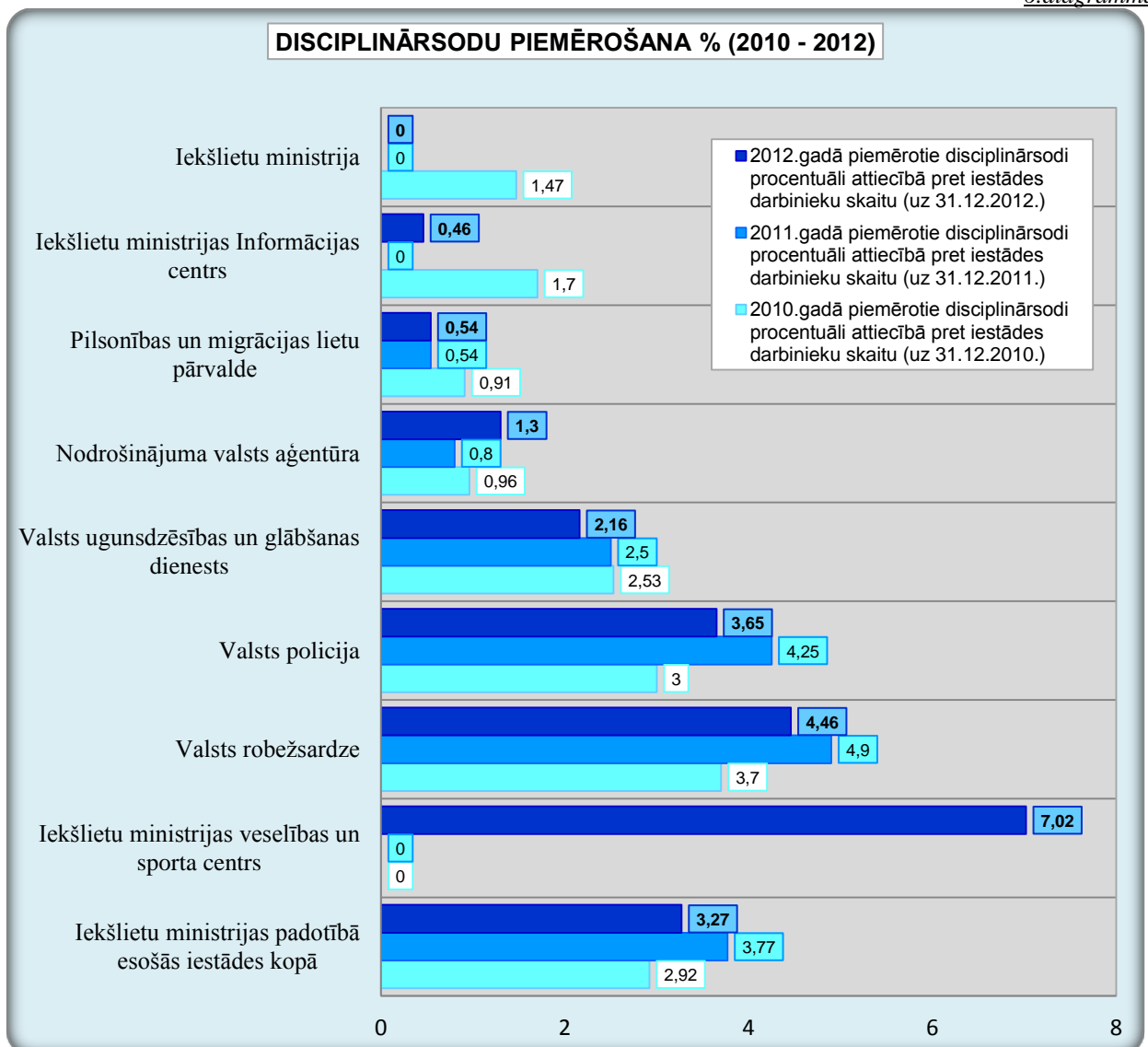

Disciplinārsodi piemēroti šādu IeM padotībā esošo iestāžu darbiniekiem:

- VP – 268 disciplinārsodi (2011.gadā – 308), par 12,99% mazāk;
- VRS – 110 disciplinārsodi (2011.gadā – 124), par 11,29% mazāk;
- VUGD – 66 disciplinārsodi (2011.gadā – 77), par 14,29% mazāk;
- DP – 6 disciplinārsodi (2011.gadā – 14);
- NVA – 4 disciplinārsodi (2011.gadā – 2);
- IeM VSC – 4 disciplinārsodi (2011.gadā – 0);
- PMLP – 3 disciplinārsodi (2011.gadā – 3);
- IeM IC – 1 disciplinārsods (2011.gadā – 0);
- IeM – 2012. un 2011.gadā disciplinārsodi nav piemēroti.

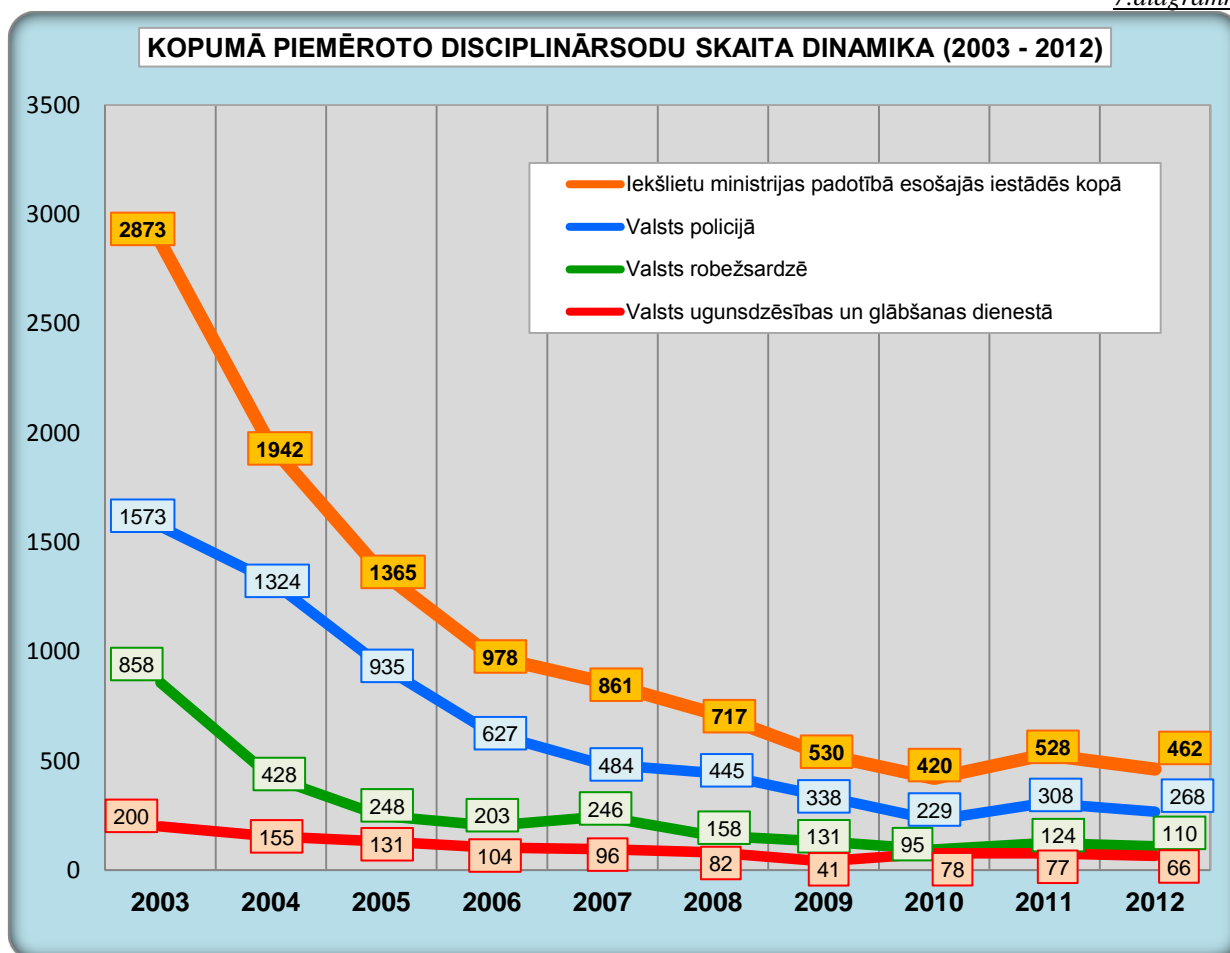
Starp 2012.gadā disciplināri sodītajiem IeM padotībā esošo iestāžu darbiniekiem ir 443 amatpersonas ar speciālo dienesta pakāpi (210 instruktori un 233 virsnieki), tai skaitā 18 IeM izglītības iestāžu kadeti, 10 valsts civildienesta ierēdņi un 9 darbinieki, ar kuriem noslēgts darba līgums.

6.diagramma

Attiecinot katras IeM padotībā esošās iestādes darbiniekiem piemēroto disciplinārsodu skaitu pret šajā iestādē strādājošo darbinieku skaitu, iegūtās procentuālās izteiksmes (skatīt 6.diagrammu) norāda, ka vislielākais disciplināri sodīto darbinieku īpatsvars 2012.gadā bijis IeM VSC – 7,02% (šīs iestādes darbiniekiem iepriekšējos gados nekad disciplinārsodi nebija piemēroti). Tālāk ar ievērojami mazāku disciplināri sodīto īpatsvaru seko VRS – 4,46% (2011.gadā – 4,9%; 2010.gadā – 3,7%), tad VP – 3,65% (2011.gadā – 4,25%; 2010.gadā – 3%), VUGD – 2,16% (2011.gadā – 2,5%; 2010.gadā – 2,53%), NVA – 1,3% (2011.gadā – 0,8%; 2010.gadā – 0,96%), PMLP – 0,54% (2011.gadā – 0,54%; 2010.gadā – 0,91%), IeM IC – 0,46% (2011.gadā – 0; 2010.gadā – 1,7%) un IeM – 0 (2011.gadā – 0; 2010.gadā – 1,47%). Savukārt, disciplināri sodīto darbinieku īpatsvars IeM padotībā esošajās iestādēs kopumā 2012.gadā bijis 3,27% (2011.gadā – 3,77%; 2010.gadā – 2,92%).

7.diagramma

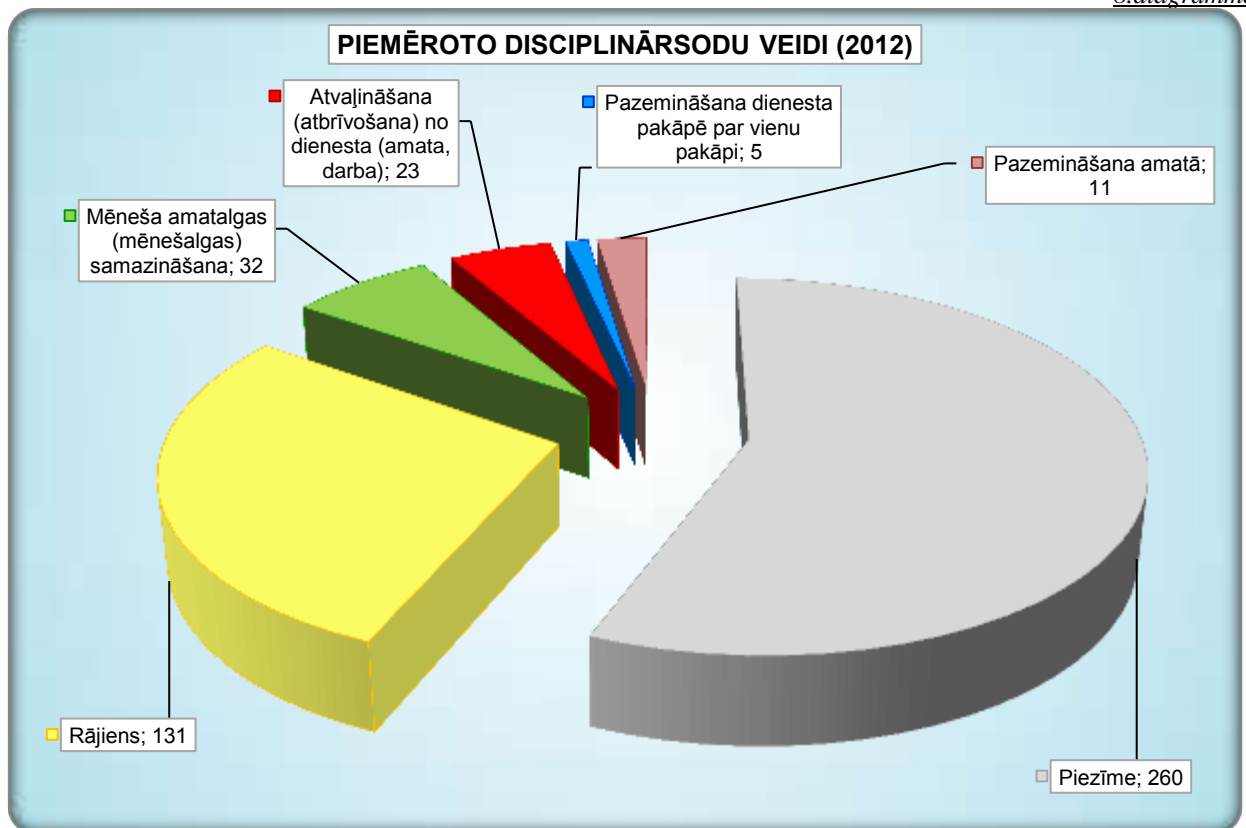
Saskaņā ar pēdējo 10 gadu statistikas datiem par IeM un IeM padotībā esošajās iestādēs kopumā piemēroto disciplinārsodu skaita dinamiku (skatīt 7.diagrammu) laika posmā no 2003.gada līdz 2010.gadam piemēroto disciplinārsodu skaits gan IeM padotībā esošajās iestādēs kopumā, gan arī atsevišķās lielākajās IeM padotībā esošajās iestādēs (VP, VRS un VUGD) ar katru gadu līdz 2010.gadam samazinājās, pēc kā 2011.gadā pieauga līdz 2009.gada līmenim, bet 2012.gadā atkal samazinājās par apmēram pusi no pieauguma, kāds

bija 2011.gadā. Iepriekš minētais norāda, ka pēdējos trīs līdz četros gados (2009. līdz 2012.gads) piemēroto disciplinārsodu skaits sācis stabilizēties.

1.2.2.PIEMĒROTO DISCIPLINĀRSODU VEIDI

2012.gadā IeM padotībā esošo iestāžu darbiniekiem 260 gadījumos (56,28%) piemērots disciplinārsods *piezīme* (skatīt 8.diagrammu), bet 131 gadījumā (28,35%) – disciplinārsods *rājiens*, kas kopumā sastāda 84,63% no visiem disciplinārsodu piemērošanas gadījumiem.

8.diagramma

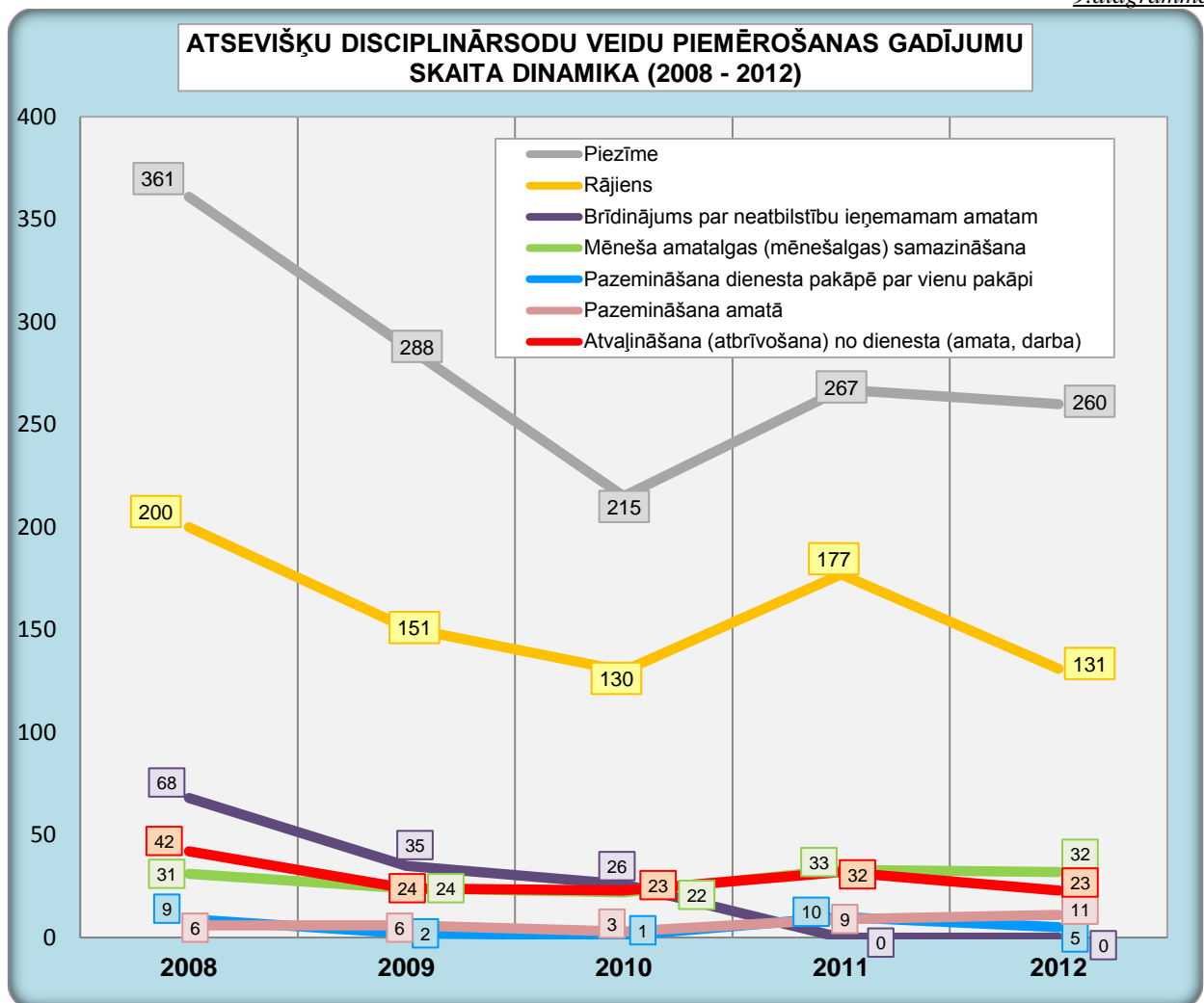

Pārējos gadījumos darbiniekiem piemēroti nelabvēlīgo seku ziņā bargāki disciplinārsodi, no kuriem 32 gadījumos (6,93%) – *mēneša amatalgas samazināšana*, 23 gadījumos (4,98%) – *atvaļināšana no dienesta*, 11 gadījumos (2,38%) – *pazemināšana amatā*, un 5 gadījumos (1,08%) – *pazemināšana dienesta pakāpē par vienu pakāpi*.

Saskaņā ar datiem par atsevišķu disciplinārsodu veidu piemērošanu (skatīt 9.diagrammu), 2012.gadā, tāpat kā kopējais disciplinārsodu piemērošanas gadījumu skaits, samazinājies arī atsevišķu disciplinārsodu veidu piemērošanas gadījumu skaits. Visievērojamāk – par 50%, samazinājusies disciplinārsoda *pazemināšana dienesta pakāpē par vienu pakāpi* piemērošana. Ievērojami samazinājusies arī bargākā disciplinārsoda *atvaļināšana no dienesta* piemērošana – par 28,13%, kā arī disciplinārsoda *rājiens* piemērošana – par 25,99%. Savukārt

disciplinārsoda *mēneša amatalgas samazināšana*, kā arī nelabvēlīgo seku ziņā vismazāk bargā disciplinārsoda *piezīme* piemērošana samazinājusies minimāli – attiecīgi par 3,03% un 2,69%, kas norāda, ka šo disciplinārsodu īpatsvars starp pārējiem disciplinārsodiem kļuvis lielāks. Vienīgais disciplinārsods, kura piemērošanas gadījumu skaits 2012.gadā pieaudzis – par 22,22%, ir *pazemināšana amatā*. Savukārt disciplinārsoda *brīdinājums par neatbilstību ieņemamam amatam* piemērošanas prakse saskaņā ar 2010.gada 16.septembra grozījumiem Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likumā kopš 2010.gada 19.oktobra ir pārtraukta.

9.diagramma

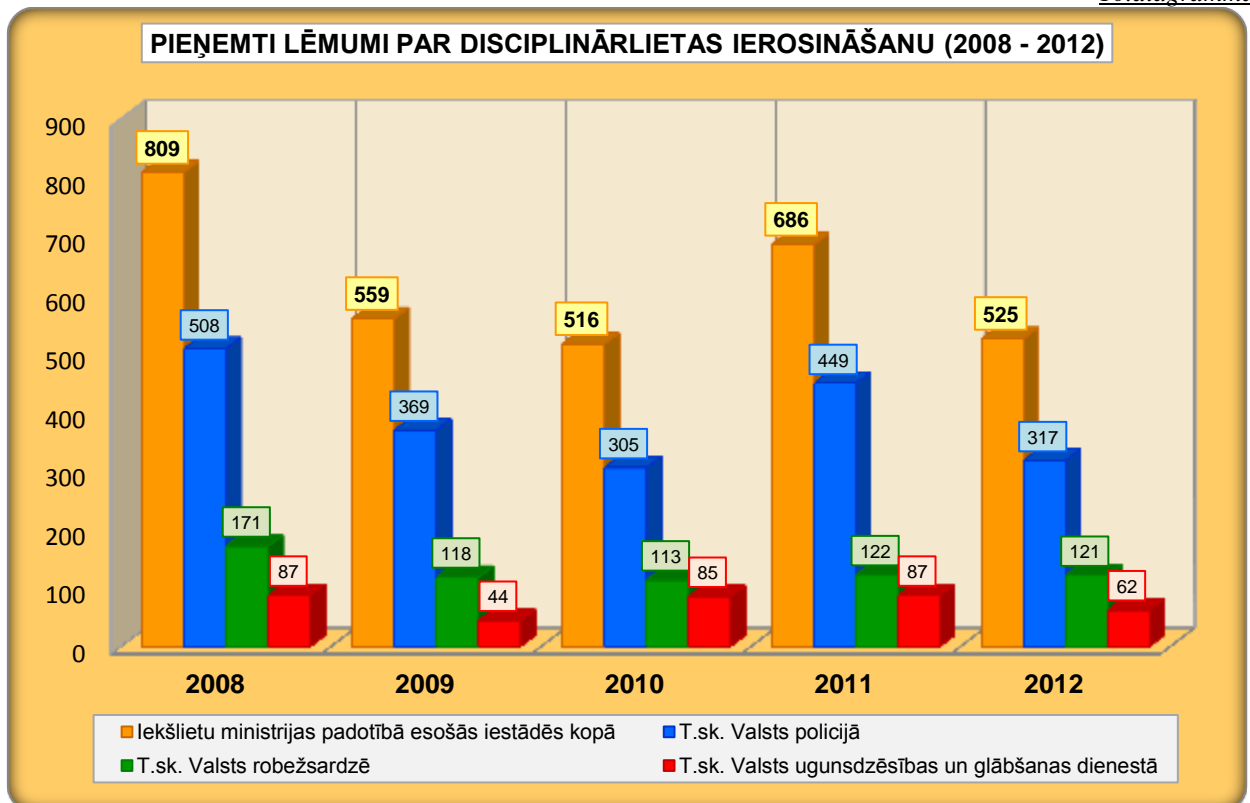
2.LĒMUMI SAISTĪBĀ AR IEKŠLIETU MINISTRIJĀ UN IEKŠLIETU MINISTRIJAS PADOTĪBĀ ESOŠAJĀS IESTĀDĒS IEROSINĀTAJĀM DISCIPLINĀRLIETĀM

2.1. DISCIPLINĀRLIETU IEROSINĀŠANA

2012.gadā IeM un IeM padotībā esošajās iestādēs kopumā pieņemti 525 lēmumi par disciplinārlietas ierosināšanu (skatīt 10.diagrammu), kas ir ganrīz par ceturtdaļu (23,47%) mazāk kā 2011.gadā (686 lēmumi), kad lēmumu par disciplinārlietas ierosināšanu skaits bija ievērojami (par 32,95%) pieaudzis, savukārt 2010.gadā pieņemto lēmumu par disciplinārlietas ierosināšanu skaits (516 lēmumi) attiecībā pret 2009.gadu bija nedaudz (par 7,69%) samazinājies. Lielākajās IeM padotībā esošajās iestādēs 2012.gadā pieņemto lēmumu par disciplinārlietas ierosināšanu skaits ir šāds:

- VP – 317 lēmumi, par 29,4% mazāk kā 2011.gadā (2011.gadā – 449 lēmumi, par 47,21% vairāk nekā 2010.gadā; 2010.gadā – 305 lēmumi, par 17,34% mazāk kā 2009.gadā);
- VRS – 121 lēmums, par 0,82% mazāk kā 2011.gadā (2011.gadā – 122 lēmumi, par 7,96% vairāk nekā 2010.gadā; 2010.gadā – 113 lēmumi, par 4,24% mazāk kā 2009.gadā);
- VUGD – 62 lēmumi, par 28,74% mazāk kā 2011.gadā (2011.gadā – 87 lēmumi, par 2,35% vairāk nekā 2010.gadā; 2010.gadā – 85 lēmumi, par 93,18% vairāk nekā 2009.gadā).

10.diagramma

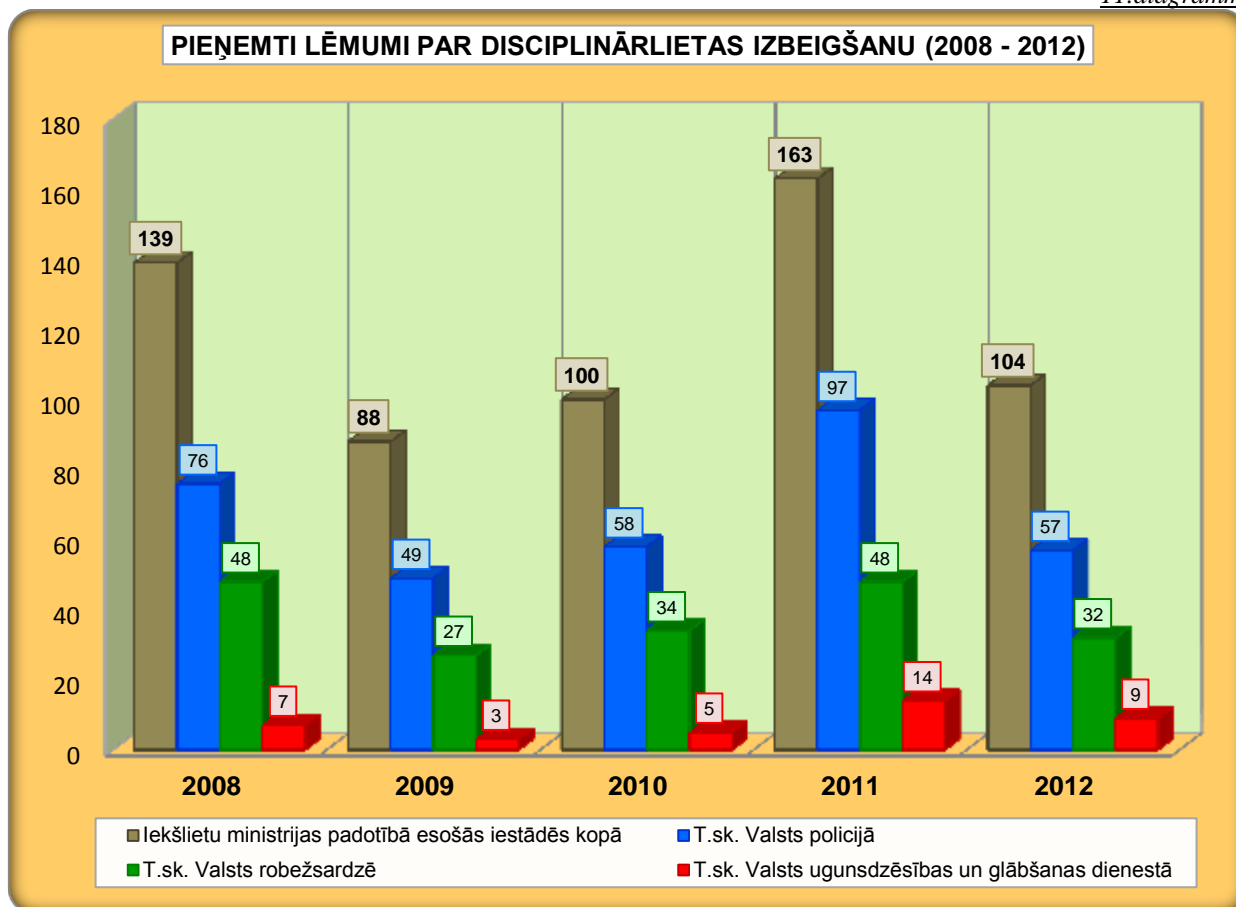
Bez tam 2012.gadā 8 lēmumi par disciplinārlietas ierosināšanu pieņemti IeM (2011.gadā – 3; 2010.gadā – 1), 8 lēmumi – NVA (2011.gadā – 1; 2010.gadā – 0), 5 lēmumi – PMLP (2011.gadā – 4; 2010.gadā – 5), 4 lēmumi – DP (2011.gadā – 16; 2010.gadā – 7). Savukārt, neviens lēmums par disciplinārlietas ierosināšanu 2012.gadā nav pieņemts IeM VSC (2011.gadā – 3; 2010.gadā – 0) un IeM IC (2011.gadā – 1; 2010.gadā – 0).

No visiem 2012.gadā pieņemtajiem lēmumiem par disciplinārlietas ierosināšanu ceturtdaļā gadījumu (24,38% jeb 128 lēmumi) tie pieņemti iesnieguma vai sūdzības izskatīšanas rezultātā (2011.gadā – 33,67% jeb 231 lēmums; 2010.gadā – 28,88% jeb 149 lēmumi).

2.2.DISCIPLINĀRLIETU IZBEIGŠANA

IeM un IeM padotībā esošajās iestādēs 2012.gadā kopumā pieņemti 104 lēmumi par disciplinārlietas izbeigšanu (skatīt 11.diagrammu), kas ir vairāk nekā par trešdaļu (36,2%) mazāk kā 2011.gadā (163 lēmumi), kad lēmumu par disciplinārlietas izbeigšanu skaits bija ievērojami (par 63%) pieaudzis, savukārt 2010.gadā pieņemto lēmumu par disciplinārlietas izbeigšanu skaits (100 lēmumi) attiecībā pret 2009.gadu bija pieaudzis salīdzinoši nedaudz (par 13,66%).

11.diagramma

Lielākajās IeM padotībā esošajās iestādēs 2012.gadā pieņemto lēmumu par disciplinārlietas izbeigšanu skaits ir šāds:

- VP – 57 lēmumi, par 41,24% mazāk kā 2011.gadā (2011.gadā – 97 lēmumi, par 67,24% vairāk nekā 2010.gadā; 2010.gadā – 58 lēmumi, par 18,37% vairāk nekā 2009.gadā);
- VRS – 32 lēmumi, par 33,33% mazāk kā 2011.gadā (2011.gadā – 48 lēmumi, par 41,18% vairāk nekā 2010.gadā; 2010.gadā – 34 lēmumi, par 25,93% vairāk nekā 2009.gadā);
- VUGD – 9 lēmumi, par 35,71% mazāk kā 2011.gadā (2011.gadā – 14 lēmumi, par 180% vairāk nekā 2010.gadā; 2010.gadā – 5 lēmumi, par 66,67% vairāk nekā 2009.gadā).

Bez tam, 2012.gadā 2 lēmumi par disciplinārlietas izbeigšanu pieņemti IeM (2011.gadā – 2; 2010.gadā – 0), 2 lēmumi – PMLP (2011.gadā – 1; 2010.gadā – 2), un 2 lēmumi – NVA (2011. un 2010.gadā – 0).

Attiecinot datus par gada laikā pieņemto lēmumu par disciplinārlietas izbeigšanu skaitu pret gada laikā pieņemto lēmumu par disciplinārlietas ierosināšanu skaitu, redzams, ka 2012.gadā nosacīti 19,81% gadījumu ierosinātās disciplinārlietas ir izbeigtas (2011.gadā – 23,76%; 2010.gadā – 19,38%).

2.3.LĒMUMU PAR DISCIPLINĀRSODA PIEMĒROŠANU APSTRĪDĒŠANA

2012.gadā augstākā iestādē kopumā apstrīdēti 39 IeM padotībā esošo iestāžu (iestāžu teritoriālo struktūrvienību) lēmumi par disciplinārsoda piemērošanu. Starp apstrīdētajiem lēmumiem ir:

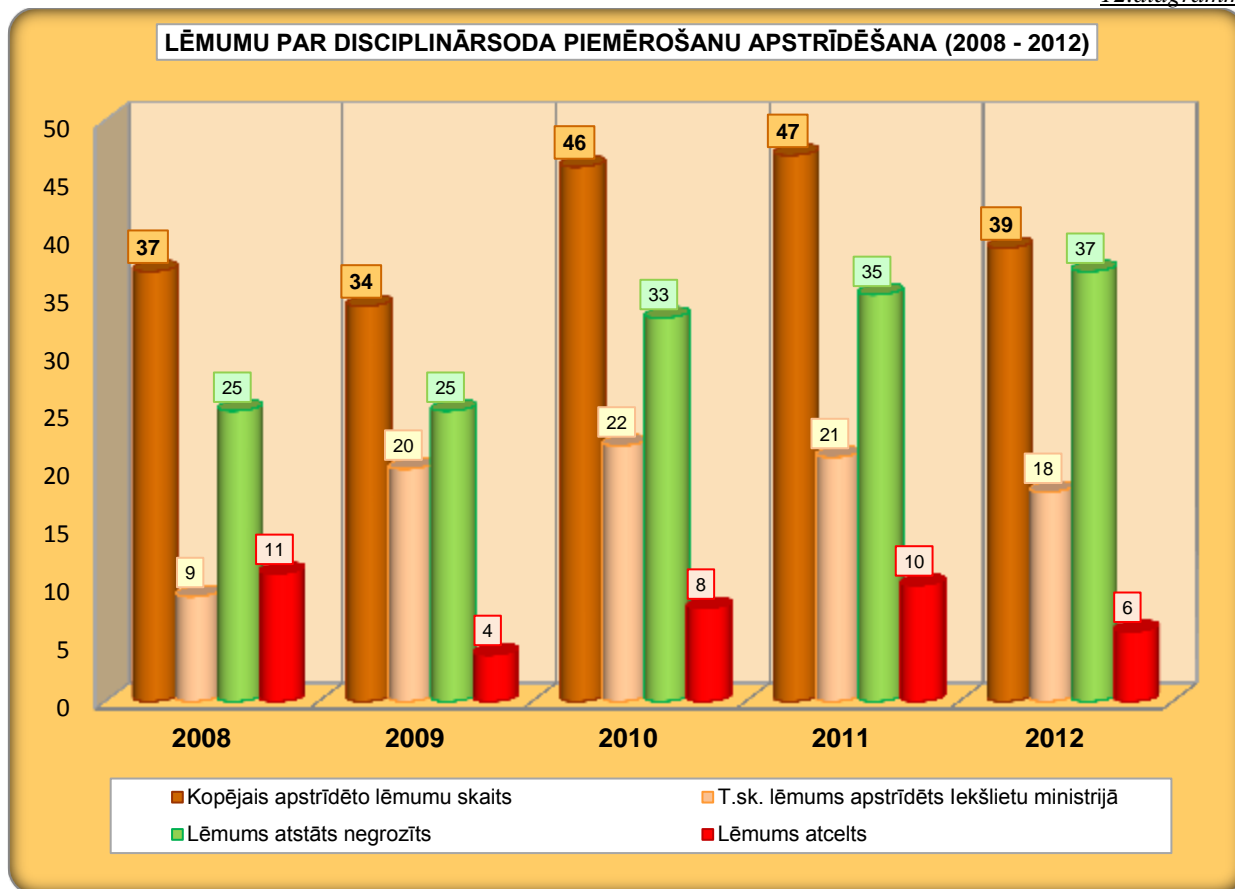
- 26 VP lēmumi, tai skaitā 10 VP teritoriālo struktūrvienību lēmumi, kuri apstrīdēti iestādē (VP), un 16 VP lēmumi, kuri apstrīdēti IeM;
- 12 VRS lēmumi, tai skaitā 11 VRS teritoriālo struktūrvienību lēmumi, kuri apstrīdēti iestādē (VRS), un 1 VRS lēmums, kas apstrīdēts IeM;
- 1 VUGD lēmums, kas apstrīdēts IeM.

2012.gadā, izskatot apstrīdētos lēmumus (t.sk. 6 lēmumus, kuri apstrīdēti 2011.gadā), saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 81.pantā noteikto 37 gadījumos augstākā iestāde (IeM – 21; VRS – 9; VP – 7) pieņēmusi lēmumu atstāt lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu negrozītu, bet 6 gadījumos augstākā iestāde (VRS – 4; VP – 2) pieņēmusi lēmumu atcelt lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu.

Salīdzinot 2012.gada datus saistībā ar lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu apstrīdēšanu ar iepriekšējo gadu attiecīgajiem datiem (skatīt 12.diagrammu), redzams, ka 2012.gadā kopējais apstrīdēto lēmumu skaits (39 lēmumi) samazinājies par 17,02% (2011.gadā – 47 lēmumi; 2010.gadā – 46 lēmumi), bet IeM apstrīdēto lēmumu skaits (18 lēmumi) samazinājies par 14,29% (2011.gadā – 21 lēmums; 2010.gadā – 22 lēmumi). Savukārt, lēmumu, kas apstrīdēšanas rezultātā atstāti negrozīti, skaits (37 lēmumi) par 5,71% palielinājies (2011.gadā – 35 lēmumi; 2010.gadā – 33 lēmumi), bet lēmumu, kas apstrīdēšanas

rezultātā atcelti, skaits (6 lēmumi) par 40% samazinājies (2011.gadā – 10 lēmumi; 2010.gadā – 8 lēmumi).

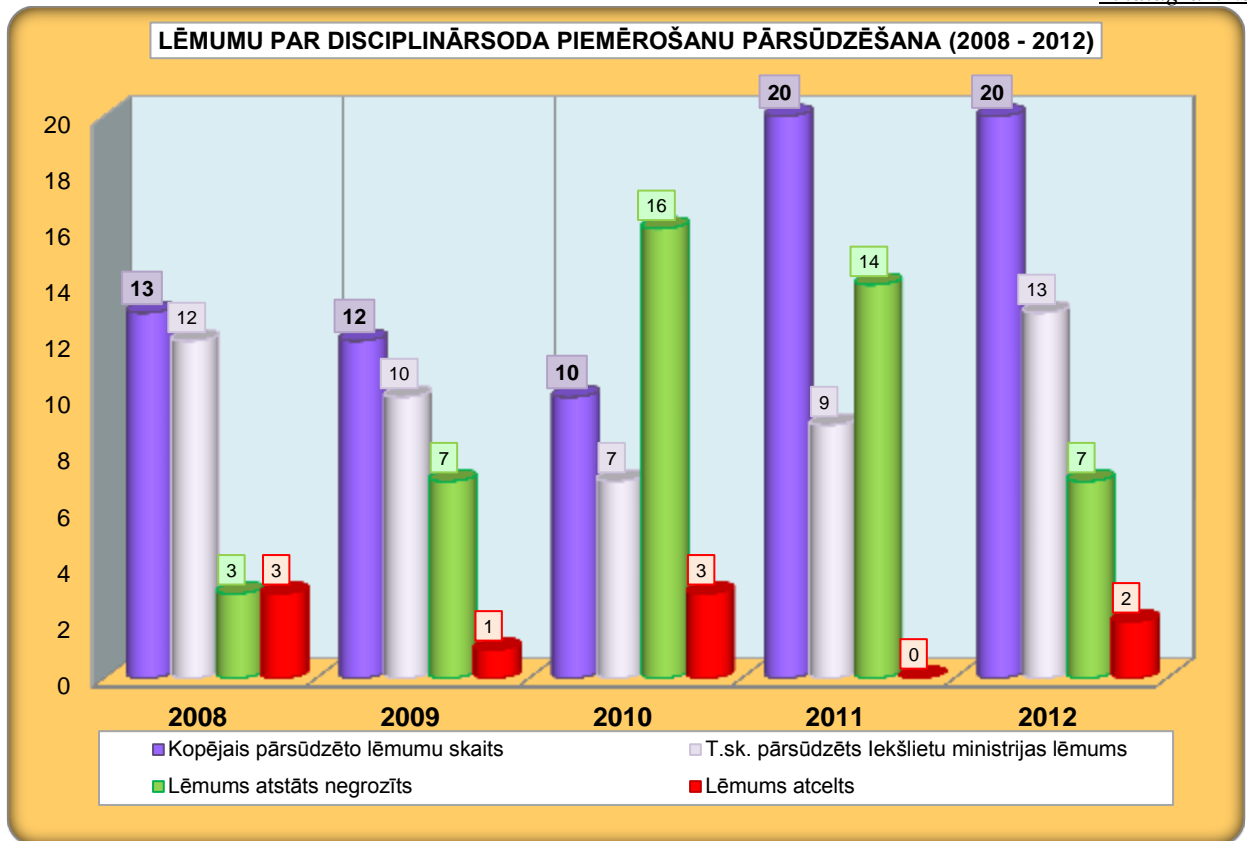
12.diagramma

Attiecinot gada laikā apstrīdēto lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu skaitu pret gada laikā pieņemto lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu skaitu, redzams, ka 2012.gadā lēmumi par disciplinārsoda piemērošanu apstrīdēti nosacīti 8,39% gadījumu (2011.gadā – 8,88%; 2010.gadā – 10,8%). Savukārt, attiecinot gada laikā lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu apstrīdēšanas rezultātā atcelto lēmumu skaitu pret gada laikā pieņemto lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu skaitu, redzams, ka 2012.gadā lēmumi par disciplinārsoda piemērošanu atcelti nosacīti 1,29% gadījumu (2011.gadā – 1,89%; 2010.gadā – 1,88%).

2.4.LĒMUMU PAR DISCIPLINĀRSODA PIEMĒROŠANU PĀRSŪDZĒŠANA

2012.gadā saskaņā ar Administratīvajā rajona tiesā iesniegtajiem pieteicēju pieteikumiem kopumā pārsūdzēti 20 IeM un IeM padotībā esošo iestāžu lēmumi par disciplinārsoda piemērošanu (IeM – 13, VRS – 5, VP – 2), t.sk. 3 lēmumi, kas pieņemti 2011.gadā.

Pārsūdzēto lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu (lēmumi pārsūdzēti 2008. līdz 2011.gadā) izskatīšanas rezultātā 2012.gadā likumīgā spēkā stājušies 9 dažādu instanču tiesu lēmumi (Administratīvā rajona tiesa – 5, Administratīvā apgabaltiesa – 2, LR Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments – 2), saskaņā ar kuriem 7 no pārsūdzētajiem lēmumiem (IeM – 4, VRS – 2, VP – 1) atstāti negrozīti, bet 2 lēmumi (IeM – 1, VP – 1) atcelti.

Salīdzinot pēdējo piecu gadu datus par IeM un IeM padotībā esošo iestāžu pieņemto lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu pārsūdzēšanu (skatīt 13.diagrammu), redzams, ka kopējais pārsūdzēto lēmumu skaits pēdējo divu gadu laikā bijis nemainīgs un divkārt lielāks kā 2010.gadā. Tai pašā laikā pārsūdzēto lēmumu skaits attiecībā pret gada laikā pieņemtajiem lēmumiem par disciplinārsoda piemērošanu 2012.gadā sastādījis 4,3% (2011.gadā – 3,77%, 2010.gadā – 2,35%). Palielinājies 2012.gadā pārsūdzēto IeM lēmumu skaits, kas sastādījis 65% gadījumu no visiem pārsūdzētajiem lēmumiem (2011.gadā – 45%), taču nav pārsniedzis 2008. līdz 2010.gada rādītājus (2008.gadā – 92%, 2009.gadā 83%, 2010.gadā – 70%). Pārsūdzības rezultātā 2012.gadā likumīgā spēkā stājušos tiesas lēmumu skaits otro gadu pēc kārtas ir samazinājies (pirms tam divus gadus pēc kārtas šis skaits pieauga), bet atcelto lēmumu skaits 2012.gadā, ņemot vērā, ka 2011.gadā neviens lēmums netika atcelts, pieaudzis, taču to skaits, tāpat kā 2008. līdz 2010.gadā, uzskatāms par minimālu, jo attiecībā pret gada laikā pieņemtajiem lēmumiem par disciplinārsoda piemērošanu sastāda nosacīti 0,43% (2008.gadā – 0,42%, 2009.gadā – 0,19%, 2010.gadā – 0,7%).

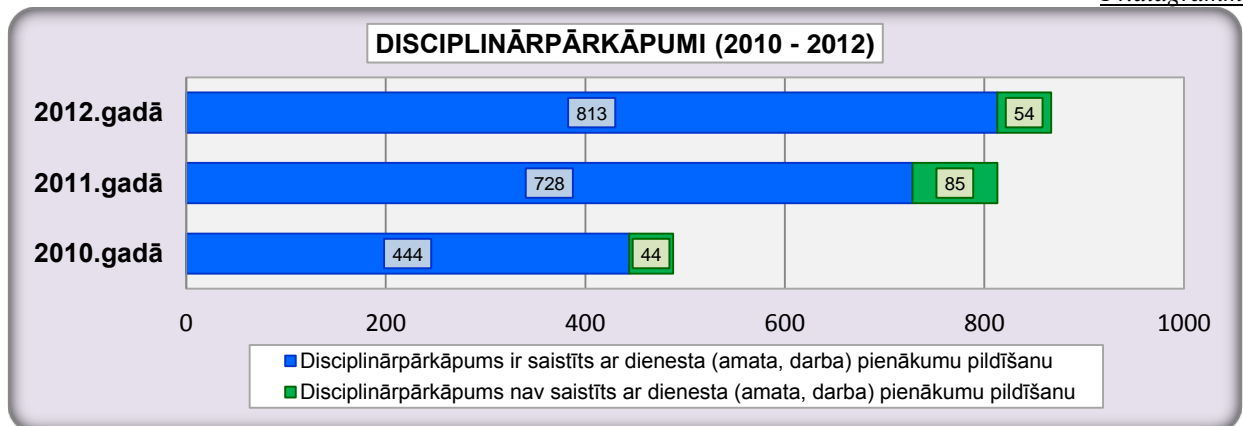
3. IEKŠLIETU MINISTRIJAS UN IEKŠLIETU MINISTRIJAS PADOTĪBĀ ESOŠO IESTĀŽU DARBINIEKU IZDARĪTIE DISCIPLINĀRPĀRKĀPUMI

3.1.DISCIPLINĀRPĀRKĀPUMU RAKSTUROJUMS

IeM padotībā esošajās iestādēs 2012.gadā kopumā konstatēti 867 darbinieku izdarīti disciplinārpārkāpumi, t.sk. VP – 583 (2011.gadā – 483; 2010.gadā – 277), VRS – 194 (2011.gadā – 214; 2010.gadā – 106), VUGD – 73 (2011.gadā – 91; 2010.gadā – 85), DP – 4 (2011.gadā – 18; 2010.gadā – 8), PMLP – 4 (2011.gadā – 5; 2010.gadā – 5), NVA – 4 (2011.gadā – 2; 2010.gadā – 2), IeM VSC – 4 (iepriekšējos gados disciplinārpārkāpumi nav konstatēti), IeM IC – 1 (2011.gadā – 0; 2010.gadā – 3), kas ir nedaudz (par 6,64%), vairāk nekā 2011.gadā (813 disciplinārpārkāpumi), bet ievērojami (par 77,66%) vairāk nekā 2010.gadā (488 disciplinārpārkāpumi).

Saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas regulē IeM un IeM padotībā esošo iestāžu darbinieku disciplinārbildību, disciplinārpārkāpumi iedalās divās pamatgrupās, proti, darbinieku disciplinārpārkāpumos, kuri ir saistīti ar dienesta (amata vai darba) pienākumu pildīšanu, un amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm un civildienesta ierēdņu disciplinārpārkāpumos, kuri nav saistīti ar dienesta (amata) pienākumu pildīšanu.

14.diagramma

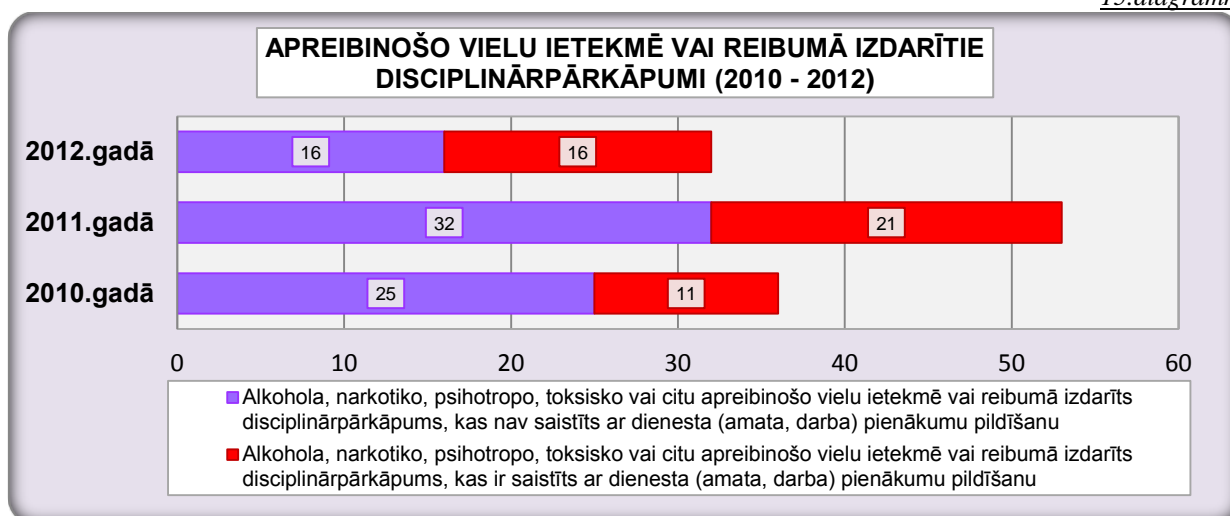

Ievērojami lielākā daļa – 93,77%, no 2012.gadā konstatētajiem disciplinārpārkāpumiem, tāpat kā no iepriekšējos gados konstatētajiem disciplinārpārkāpumiem (2011.gadā – 89,5%; 2010.gadā – 90,98%), izdarīti saistībā ar dienesta (amata vai darba) pienākumu pildīšanu (skatīt 14.diagrammu), taču 2012.gadā šāda rakstura disciplinārpārkāpumu īpatsvars salīdzinājumā ar diviem iepriekšējiem gadiem nedaudz pieaudzis. Tai pašā laikā disciplinārpārkāpumu, kuru izdarīšana nav bijusi saistīta ar dienesta (amata) pienākumu pildīšanu (disciplinārpārkāpuma pamatā bijusi amatpersonas ar speciālo dienesta pakāpi darbība vai bezdarbība, kas diskreditējusi iestādi un

mazinājusi uzticību valsts pārvaldei) īpatsvars 2012.gadā (6,23%) pret iepriekšējo gadu rādītājiem (2011.gadā – 10,5%; 2010.gadā – 9,02%) nedaudz samazinājies.

No 2012.gadā konstatētajiem disciplinārpārkāpumiem 32 disciplinārpārkāpumi (3,69% gadījumu no kopējā disciplinārpārkāpumu skaita) izdarīti alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē vai reibumā (turpmāk – apreibinošo vielu ietekmē vai reibumā). No šiem disciplinārpārkāpumiem puse – 16 disciplinārpārkāpumi, izdarīti (VRS – 7; VUGD – 7; VP – 2) saistībā ar dienesta pienākumu pildīšanu (skatīt 15.diagrammu). Otra puse – arī 16 disciplinārpārkāpumi, izdarīti (VP – 10; VRS – 5; VUGD – 1) nepildot dienesta pienākumus.

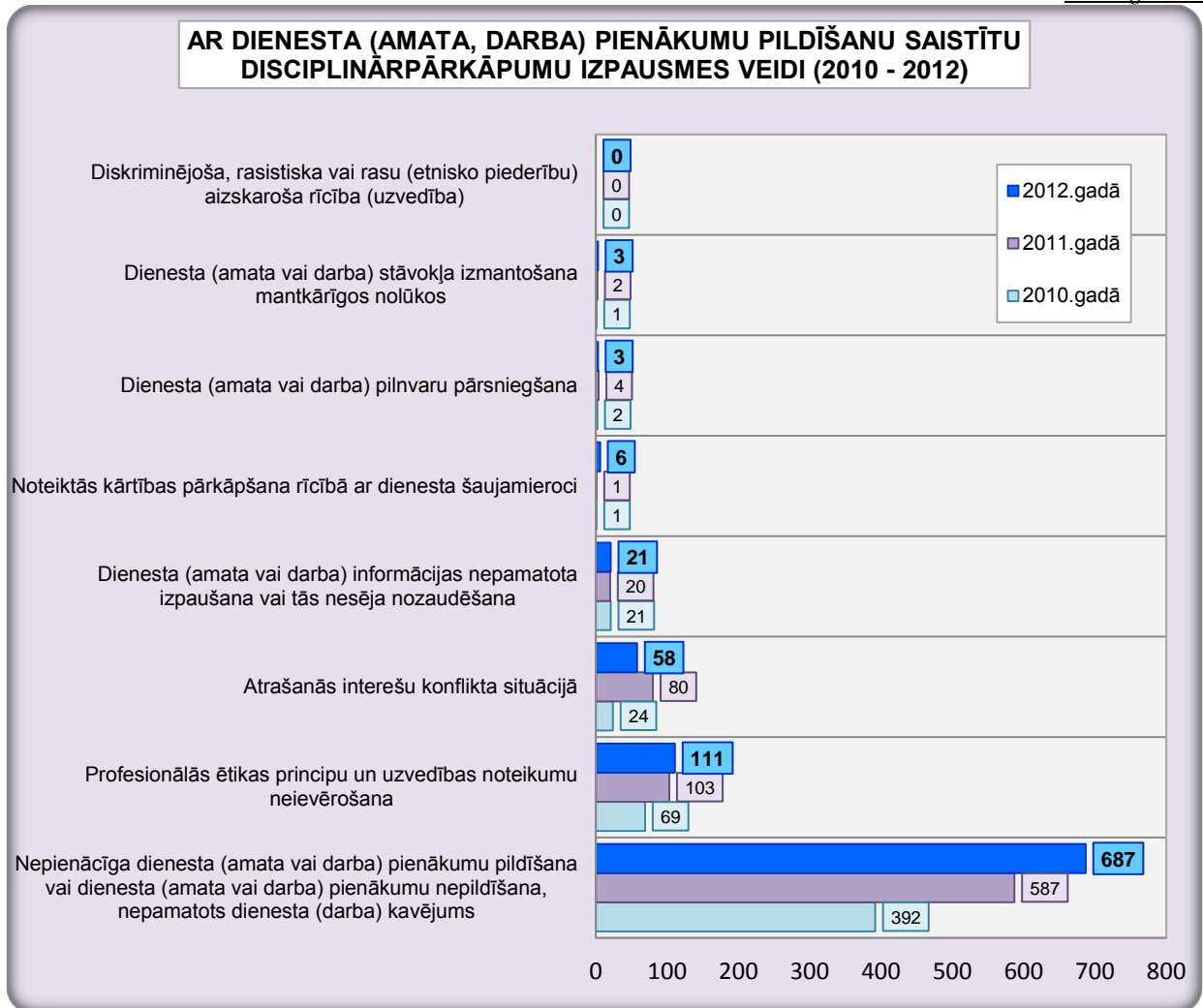
15.diagramma

Salīdzinājumā ar 2011. un 2010.gadu, kad apreibinošo vielu ietekmē vai reibumā izdarīto disciplinārpārkāpumu skaits sastādīja attiecīgi 6,52% un 7,38% no kopējā disciplinārpārkāpumu skaita, 2012.gadā stāvoklis šajā jomā acīmredzami uzlabojies.

3.2.AR DIENESTA (AMATA, DARBA) PIENĀKUMU PILDĪŠANU SAISTĪTU DISCIPLINĀRPĀRKĀPUMU IZPAUSMES VEIDI

Ar dienesta (amata vai darba) pienākumu pildīšanu saistītie disciplinārpārkāpumi saskaņā ar IeM 2009.gada 22.oktobra noteikumu Nr.69 „Disciplinārās prakses datu uzskaites, apkopošanas un nosūtīšanas kārtība” 3.pielikumu (Disciplinārās prakses pārskats par darbinieku izdarītajiem disciplinārpārkāpumiem) pēc to izpausmes veidiem iedalīti vairākās grupās, pie kurām saskaņā ar katra disciplinārpārkāpuma individuālo izpausmi (vienu vai vairākām), pieskaitīti konkrēti pārskata periodā fiksētie disciplinārpārkāpumi (skatīt 16.diagrammu).

2012.gadā, tāpat kā divos iepriekšējos gados, visraksturīgākā ar dienesta (amata vai darba) pienākumu saistīto disciplinārpārkāpumu izpaušme bijusi *nepienācīga dienesta (amata vai darba) pienākumu pildīšana vai dienesta (amata vai darba) pienākumu nepildīšana vai nepamatots dienesta (darba) kavējums* – 687 disciplinārpārkāpumi (VP – 461; VRS – 159; VUGD – 52; PMLP – 4; NVA – 4; IeM VSC 4; DP – 2; IeM IC – 1), kas ir par 17,04% vairāk nekā 2011.gadā (587 disciplinārpārkāpumi).

2012.gadā ar dienesta (amata vai darba) pienākumu pildīšanu saistītie disciplinārpārkāpumi bijuši raksturīgi arī ar šādām izpaušmēm:

- *profesionālās ētikas principu un uzvedības noteikumu neievērošana* – 111 disciplinārpārkāpumi (VP – 90; VRS – 17; VUGD – 4), kas ir par 7,77% vairāk nekā 2011.gadā (103 disciplinārpārkāpumi);
- *atrašanās interešu konflikta situācijā* – 58 disciplinārpārkāpumi (visi VP), no kuriem 56 disciplinārpārkāpumi izpaudušies kā *amatu savienošanas ierobežojumu neievērošana*, kas ir par 28% mazāk kā 2011.gadā (attiecīgi 80 un 78 disciplinārpārkāpumi);

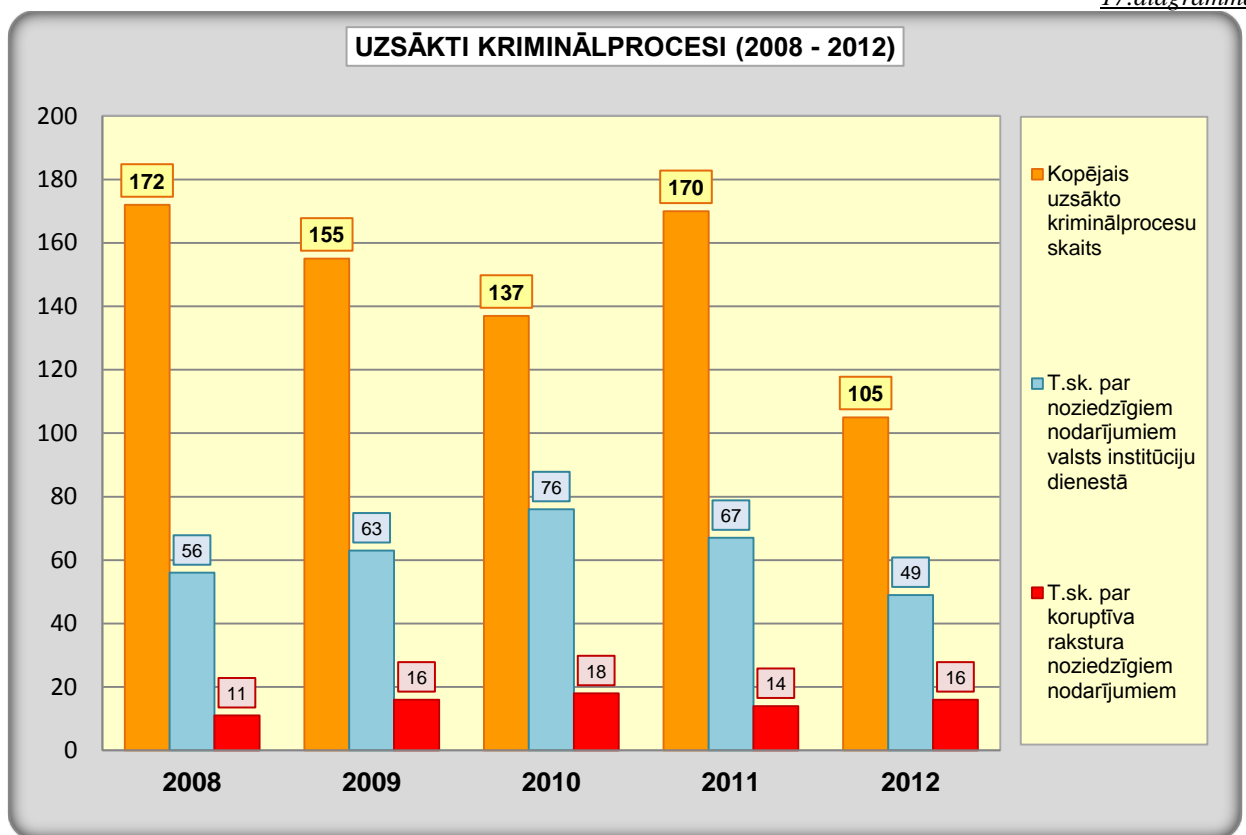
- *dienesta (amata vai darba) informācijas nepamatota izpaušana vai tās nesēja nozaudēšana* – 21 disciplinārpārkāpums (VUGD – 15; VP – 6), kas ir gandrīz tikpat cik 2011.gadā (20 disciplinārpārkāpumi);
- *noteiktās kārtības pārkāpšana rīcībā ar dienesta šaujamieroci* – 6 disciplinārpārkāpumi (VP – 3; VRS – 3), kas ir ievērojami vairāk nekā 2011.gadā, kad bija tikai 1 šāda rakstura disciplinārpārkāpums;
- *dienesta (amata vai darba) pilnvaru pārsniegšana* – 3 disciplinārpārkāpumi (VP – 2; VRS – 1), no kuriem 1 disciplinārpārkāpums izpaudies ar *vardarbību pret personu* (VP), 2011.gadā – 4 šāda rakstura disciplinārpārkāpumi, no kuriem 2 izpaudušies ar vardarbību pret personu;
- *dienesta stāvokļa izmantošana mantkārīgos nolūkos* – 3 disciplinārpārkāpumi (VRS – 2; VP – 1), 2011.gadā – 2 šāda rakstura disciplinārpārkāpumi.

4.IEKŠLIETU MINISTRIJAS UN IEKŠLIETU MINISTRIJAS PADOTĪBĀ ESOŠO IESTĀŽU DARBINIEKU KRIMINĀLATBILDĪBA

4.1.UZSĀKTI KRIMINĀLPROCESI

Par Krimināllikumā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, kurus iespējams izdarījuši IeM padotībā esošo iestāžu darbinieki, 2012.gadā kopumā uzsākti 105 kriminālprocesi. Aizdomas par noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu 89 gadījumos bijušas par VP darbiniekiem, astoņos – par VRS, četros – par VUGD, divos – par DP, vienā – par PMLP, un vienā – par NVA darbiniekiem.

17.diagramma

No 2012.gadā uzsāktajiem kriminālprocesi 46,67% (49 kriminālprocesi) uzsākti aizdomās par Krimināllikuma XXIV nodaļā „Noziedzīgi nodarījumi valsts institūciju dienestā” paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu (VP – 40; VRS – 4; DP – 2; VUGD – 1; PMLP – 1; NVA – 1), kuriem 16 gadījumos bijis koruptīvs raksturs, proti, amatpersonas darbībai (bezdarbībai) bijis mantkārīgs nolūks (VP – 10; VRS – 4; DP – 1; PMLP – 1).

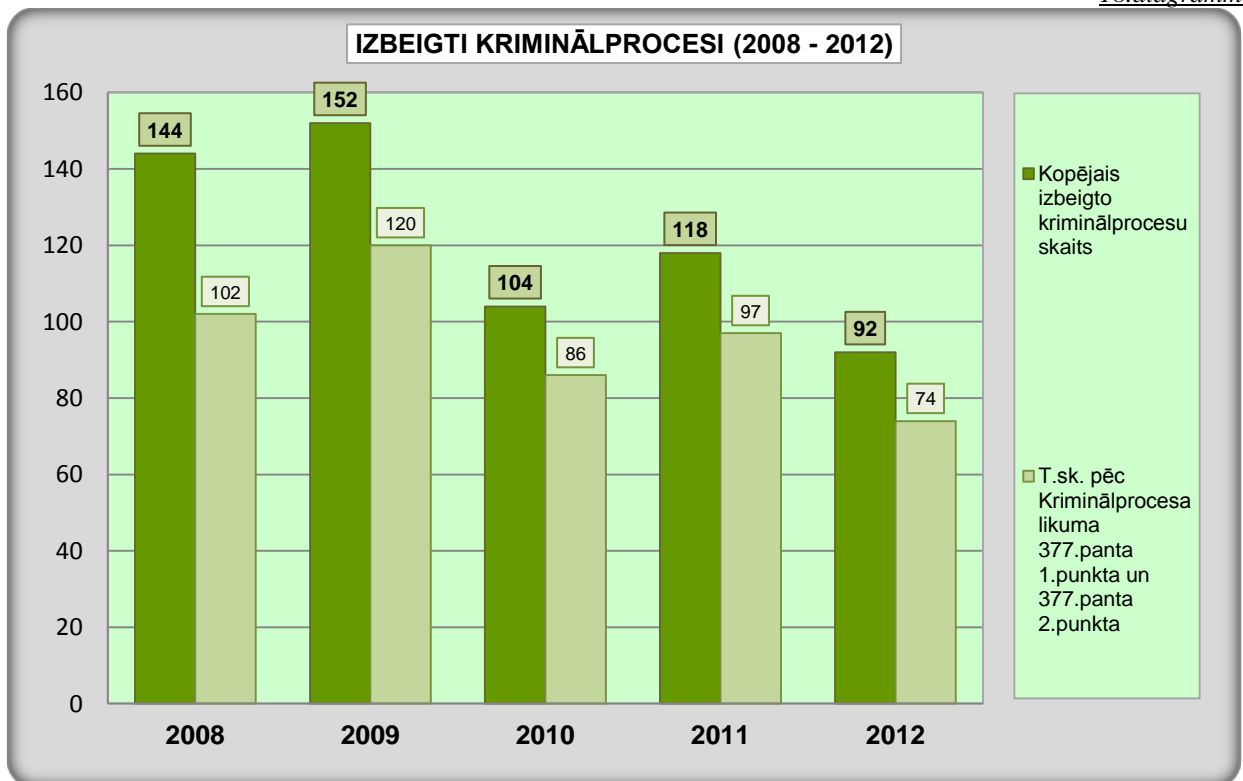
Salīdzinot 2012.gada datus par uzsāktajiem kriminālprocesi ar attiecīgiem iepriekšējo četru gadu datiem, redzams (skatīt 17.diagrammu), ka kopējais uzsākto kriminālprocesu skaits ievērojami – par 38,24%, pēdējā gadā laikā samazinājies un ir zemākais pēdējo piecu gadu laikā. Par 26,87% samazinājies arī kriminālprocesu, kuri uzsākti aizdomās par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu valsts institūciju

dienestā, skaits, kas tāpat ir zemākais pēdējo piecu gadu laikā. Savukārt, kriminālprocesu, kuri uzsākti par koruptīva rakstura noziedzīgiem nodarījumiem, skaits 2012.gadā nedaudz palielinājies, bet kopumā pēdējo piecu gadu laikā tas uz vienu vai otru pusi mainījies diezgan minimāli.

4.2. IZBEIGTI KRIMINĀLPROCESI

2012.gadā kopumā izbeigti 92 kriminālprocesi, kuri aizdomās par IeM padotībā esošo iestāžu darbinieku iespējami prettiesisku darbību vai bezdarbību (VP – 80; VRS – 7; VUGD – 3; DP – 1; IeM VSC – 1), ar kuru izdarīts kāds no Krimināllikumā paredzētajiem noziedzīgiem nodarījumiem, bija uzsākti 2012.gadā un iepriekšējos gados. Ievērojami lielākā daļa no izbeigtajiem kriminālprocešiem (74 kriminālprocesi) izbeigti pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 377.panta 1.punkta vai 377.panta 2.punkta nosacījumu, proti, kriminālprocess ir jāizbeidz, ja nav *noticis noziedzīgs nodarījums* vai *izdarītajā nodarījumā nav noziedzīga nodarījuma sastāva*.

18.diagramma

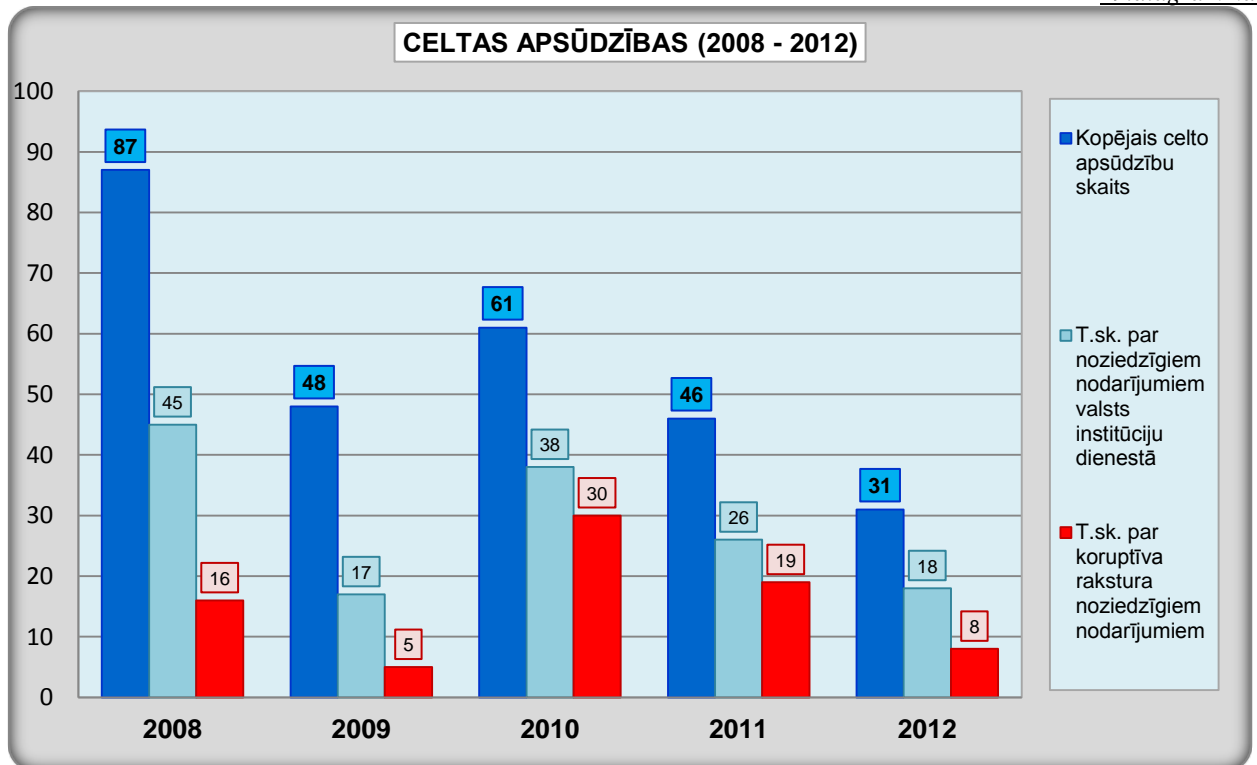
Salīdzinot 2012.gada datus par izbeigtajiem kriminālprocešiem ar attiecīgiem iepriekšējo gadu datiem, redzams (skatīt 18.diagrammu), ka izbeigto kriminālprocešu skaits pēdējā gada laikā nedaudz par 22% samazinājies un ir zemākais pēdējo piecu gadu laikā. Līdzīgā apjomā – par 23.71%, pēdējā gada laikā samazinājies arī saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 377.panta 1.punkta vai 377.panta 2.punkta nosacījumiem izbeigto kriminālprocešu skaits, kas tāpat ir

zemākais pēdējo piecu gadu laikā, taču uz šāda pamata izbeigto kriminālprocesu īpatsvars kopējā izbeigto kriminālprocesu masā nav pieaudzis, tas ir minimāli samazinājies (2010.gadā – 82,69%; 2011.gadā – 82,2%; 2012.gadā – 80,43%).

4.3.CELTAS APSŪDZĪBAS

2012.gadā kopumā pret 31 IeM padotībā esošo iestāžu darbinieku (VP – 25; VRS – 6), t.sk. personām, kas no dienesta atvaļinātas, bet noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī pildīja dienestu IeM sistēmā, 2012. un iepriekšējos divos gados uzsākto kriminālprocesu ietvaros pēc dažādiem Krimināllikuma pantiem celtas apsūdzības. No 2012.gadā celtajām apsūdzībām vairāk kā puse (58,06%) apsūdzību celtas par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, kuriem 8 gadījumos bijis koruptīvs raksturs.

19.diagramma

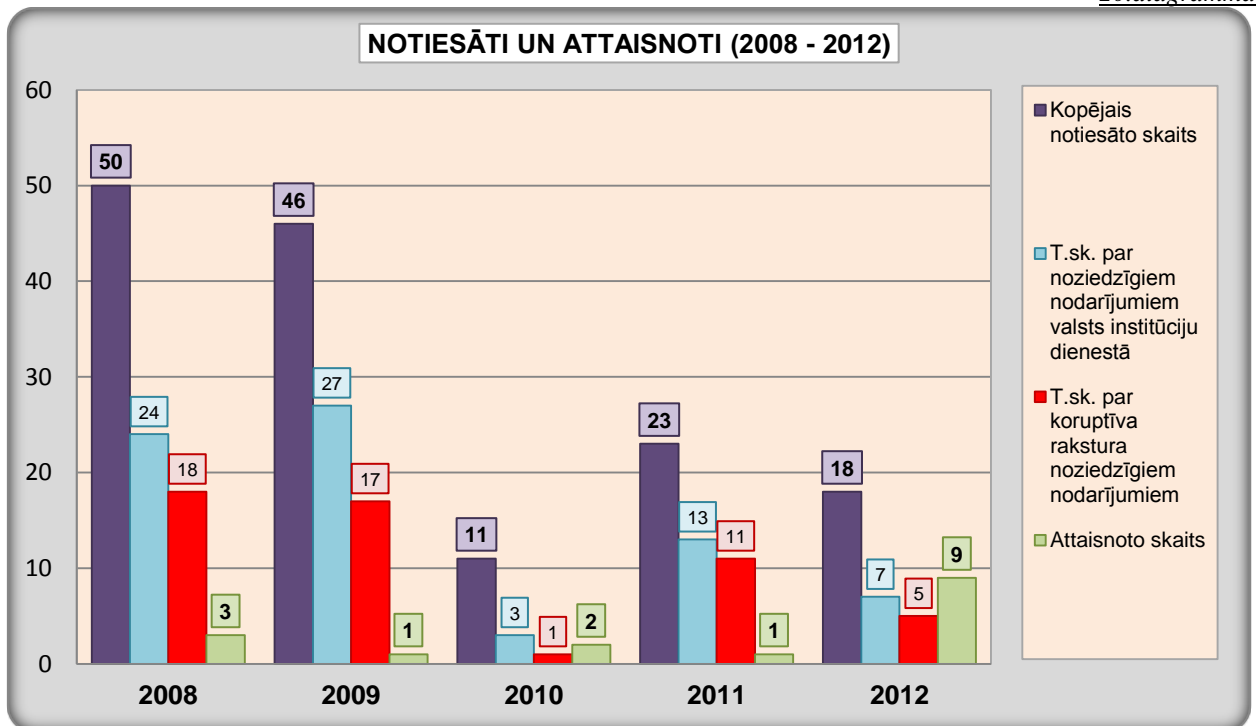

Salīdzinot 2012.gada datus par celtajām apsūdzībām ar attiecīgiem iepriekšējo gadu datiem, redzams (skatīt 19.diagrammu), ka 2012.gadā, tāpat kā iepriekšējā gadā, celto apsūdzību skaits turpinājies samazināties (2011.gadā – par 24,59%; 2012.gadā – par 32,61%) un ir zemākais pēdējo piecu gadu laikā. Arī apsūdzību skaits par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā samazinājies jau divus gadus pēc kārtas (2011.gadā – par 31,58%; 2012.gadā – par 30,77%), tāpat divus gadus pēc kārtas samazinājies apsūdzību skaits par koruptīva rakstura noziedzīgiem nodarījumiem (2011.gadā – par 36,67; 2012.gadā – par 57,9%), kas abi ir zemākie pēdējo trīs gadu laikā.

4.4. NOTIESĀTI UN ATTAISNOTI

2012.gadā par dažādu Krimināllikumā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu kopumā notiesātas (likumīgā spēkā stājušies notiesājoši tiesas spriedumi kriminālprocesos, kas uzsākti 2012.gadā un iepriekšējos gados) 18 personas, kas noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī pildīja dienestu IeM sistēmā un bija kādas no IeM padotībā esošajām iestādēm darbinieki (VP – 14; VRS – 3; VUGD – 1). Starp notiesātajām personām ir 7 bijušie IeM sistēmas darbinieki (VP – 6; VRS – 1), kuri izdarījuši noziedzīgus nodarījumus valsts institūciju dienestā, un 5 gadījumos šiem noziedzīgajiem nodarījumiem bijis koruptīvs raksturs.

20.diagramma

Saskaņā ar 2012.gadā likumīgā spēkā stājušies tiesas spriedumiem, attaisnotas 9 personas, kuras bija apsūdzētas par dažādu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu (t.sk., dienesta pilnvaru pārsniegšana – 4; dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana un dienesta viltojums – 3; kukuļņemšana – 1), pildot dienestu IeM padotībā esošajās iestādēs (VP – 8, DP – 1).

Salīdzinot 2012.gada datus ar attiecīgiem iepriekšējo gadu datiem, redzams (skatīt 20.diagrammu), ka 2012.gadā kopējais notiesāto skaits samazinājies par 21,74%, notiesāto skaits par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā – par 46,15%, bet notiesāto skaits par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, kuriem bijis koruptīvs raksturs – par 54,55%. Savukārt attaisnoto personu skaits 2012.gadā ievērojami pieaudzis, pārsniedzot skaitu, kāds fiksēts iepriekšējos četros gados kopā.

KOPSAVILKUMS

2012.gadā par priekšzīmīgu dienesta (darba) uzdevumu izpildi, labiem dienesta (darba) pienākumu izpildes rezultātiem vai īpašiem sasniegumiem IeM un IeM padotībā esošo iestāžu darbiniekiem kopumā piešķirti 11186 apbalvojumi, kas ir par 12,76% vairāk nekā 2011.gadā. Piešķirto apbalvojumu skaita pieaugums turpinājies trešo gadu pēc kārtas un pēdējos divos gados galvenokārt to ietekmējis apbalvojuma *naudas balva vai cita vērtīga balva* piešķiršanas gadījumu straujais pieaugums. Vislielākais apbalvoto darbinieku īpatsvars 2012.gadā (arī iepriekšējos trīs gados) bijis VRS (207,53%), bet otrs lielākais – VP (69,72%), savukārt IeM IC nav piešķirts neviens apbalvojums, kas kopumā norāda uz krasi atšķirīgu apbalvojumu piešķiršanas praksi IeM padotībā esošajās iestādēs.

2012.gadā IeM un IeM padotībā esošajās iestādēs aizdomās par disciplinārpārkāpuma izdarīšanu kopumā pieņemti 525 lēmumi par disciplinārlietas ierosināšanu, kas ir gandrīz par 23,47% mazāk kā 2011.gadā, ko galvenokārt ietekmējis apstākļi, ka arī divās no trim lielākajām IeM padotībā esošajām iestādēm – VP un VUGD, ievērojami, attiecīgi par 29,4% un 28,74%, samazinājies pieņemto lēmumu par disciplinārlietas ierosināšanu skaits.

2012.gadā IeM un IeM padotībā esošajās iestādēs kopumā pieņemti 104 lēmumi par disciplinārlietas izbeigšanu, kas ir par 36,2% mazāk kā 2011.gadā. Lielākajās IeM padotībā esošajās iestādēs – VP, VUGD un VRS, šis samazinājums bijis attiecīgi par 41,24%; 35,71%; 33,33%. No datu par gada laikā pieņemto lēmumu par disciplinārlietas izbeigšanu skaitu un tādā pašā laikā posmā pieņemto lēmumu par disciplinārlietas ierosināšanu skaitu attiecības nosacīti redzams, ka 2012.gadā ierosinātās disciplinārlietas 19,81% gadījumu ir izbeigtas (2011.gadā – 23,76%; 2010.gadā – 19,38%).

2012.gadā, izmeklējot ierosinātās disciplinārlietas, veicot dienesta vai faktu pārbaudes, IeM un IeM padotībā esošajās iestādēs kopumā konstatēti 867 darbinieku izdarīti disciplinārpārkāpumi, kas ir par 6,64% vairāk nekā 2011.gadā, taču šis pieaugums nav bijis visās IeM padotībā esošajās iestādēs. Tā piemēram, VP disciplinārpārkāpumu skaits pieaudzis par 20,71%, turpretī DP, VUGD un VRS disciplinārpārkāpumu skaits samazinājies – attiecīgi par 77,78%; 19,78%; 9,35%.

Pārsvarā gadījumu (93,77%) disciplinārpārkāpumi bijuši saistīti ar dienesta (amata vai darba) pienākumu pildīšanu un šādu disciplinārpārkāpumu īpatsvars 2012.gadā nedaudz pieaudzis (2011.gadā – 89,5%). Šo disciplinārpārkāpumu visraksturīgākā iezīme bijusi *nepienācīga dienesta (amata vai darba) pienākumu pildīšana vai dienesta (amata vai darba) pienākumu nepildīšana vai nepamatots dienesta (darba) kavējums*, kas konstatēta 687 gadījumos. Šie disciplinārpārkāpumi izpaudušies arī ar *profesionālās ētikas principu un uzvedības noteikumu neievērošanu* (111 gadījumos), *atrašanos interešu konflikta situācijā*

(58 gadījumos), *dienesta (amata vai darba) informācijas nepamatotu izpaušanu vai tās nesēja nozaudēšanu* (21 gadījumā), *noteiktās kārtības pārkāpšanu rīcībā ar dienesta šaujameroci* (6 gadījumos), *dienesta (amata vai darba) pilnvaru pārsniegšanu* (3 gadījumos) un *dienesta (amata vai darba) stāvokļa izmantošanu mantkārīgos nolūkos* (3 gadījumos).

Pārējie disciplinārpārkāpumi (6,23%) nav bijuši saistīti ar dienesta (amata) pienākumu pildīšanu, bet par disciplinārpārkāpumiem atzīti, jo amatpersonas ar speciālo dienesta pakāpi darbība (bezdarbība) ir diskreditējusi iestādi un mazinājusi uzticību valsts pārvaldei.

2012.gadā 32 disciplinārpārkāpumi izdarīti apreibinošo vielu ietekmē vai reibumā, kas no kopējā disciplinārpārkāpumu skaita sastāda 3,69%. Puse no šiem disciplinārpārkāpumiem (16 disciplinārpārkāpumi) izdarīti saistībā ar dienesta (amata vai darba) pienākumu pildīšanu. Stāvoklis šajā jomā acīmredzami uzlabojies, jo 2011.gadā tika konstatēti 53 šādi disciplinārpārkāpumi, kas no kopējā disciplinārpārkāpumu skaita sastādīja 6,52%.

Par izdarītajiem disciplinārpārkāpumiem IeM padotībā esošo iestāžu darbiniekiem 2012.gadā kopumā piemēroti 462 disciplinārsodi (2009.gadā – 530 disciplinārsodi; 2010.gadā – 420 disciplinārsodi; 2011.gadā – 528 disciplinārsodi), no kuriem absolūti lielākā daļa (95,89%) – amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm. Piemēroto disciplinārsodu skaits 2012.gadā par 12,5% samazinājies, turklāt tas samazinājies diezgan vienmērīgi visās lielākajās IeM padotībā esošajās iestādēs – VRS par 11,29%; VP par 12,99%; VUGD par 14,29%. Disciplināri sodīto darbinieku īpatsvars IeM padotībā esošajās iestādēs kopumā 2012.gadā sastādījis 3,27%, kas arī ir nedaudz mazāks kā gadu iepriekš (2011.gadā – 3,77%). Šis rādītājs 2012.gadā vislielākais bijis IeM VSC – 7,02%, un tad secīgi: VRS – 4,46%; VP – 3,65%; VUGD – 2,16%; NVA – 1,3%; PMLP – 0,54%; IeM IC – 0,46%. No IeM padotībā esošo iestāžu darbiniekiem piemērotajiem disciplinārsodiem: 56% gadījumu piemērots disciplinārsods *piezīme*; 28% gadījumu – disciplinārsods *rājiens*; 7% gadījumu – disciplinārsods *mēneša amatalgas samazināšana*; 5% gadījumu – disciplinārsods *atvaļināšana no dienesta*; 3% gadījumu – disciplinārsods *pazemināšana amatā*; 1% gadījumu – disciplinārsods *pazemināšana dienesta pakāpē par vienu pakāpi*. Vairāku disciplinārsodu veidu piemērošana 2012.gadā ievērojami samazinājusies: disciplinārsoda *pazemināšana dienesta pakāpē par vienu pakāpi* – par 50%; disciplinārsoda *atvaļināšana no dienesta* – par 28,13%; disciplinārsoda *rājiens* – par 25,99%. Savukārt disciplinārsoda *mēneša amatalgas samazināšana* un disciplinārsoda *piezīme* piemērošana samazinājusies minimāli – attiecīgi par 3,03% un 2,69%, kas norāda, ka šo disciplinārsodu īpatsvars starp pārējiem disciplinārsodiem pieaudzis.

2012.gadā augstākā iestādē (IeM vai IeM padotībā esošā iestādē) apstrīdēti 39 IeM padotībā esošo iestāžu vai šo iestāžu teritoriālo struktūrvienību lēmumi par disciplinārsoda piemērošanu, kas ir par 17,02% apstrīdēšanas gadījumu mazāk. No

2012.gadā apstrīdēto lēmumu skaita attiecības pret šajā pašā laika posmā pieņemto lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu skaitu redzams, ka 2012.gadā lēmumi par disciplinārsoda piemērošanu apstrīdēti nosacīti 8,39% gadījumu (2011.gadā – 8,88%; 2010.gadā – 10,8%). 2012.gadā apstrīdēto lēmumu izskatīšanas rezultātā 94,87% gadījumu no kopējā apstrīdēto lēmumu skaita lēmums par disciplinārsoda piemērošanu atstāts negrozīts (2011.gadā – 74,47%; 2010.gadā – 71,74%). Savukārt, no 2012.gadā apstrīdēto lēmumu izskatīšanas rezultātā atcelto lēmumu skaita (6 lēmumi) attiecības pret šajā pašā laika posmā pieņemto lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu skaitu redzams, ka 2012.gadā apstrīdēšanas rezultātā lēmumi atcelti 1,29% gadījumu (2011.gadā – 1,89%; 2010.gadā – 1,88%).

2012.gadā Administratīvajā rajona tiesā kopumā pārsūdzēti 20 IeM un IeM padotībā esošo iestāžu lēmumi par disciplinārsoda piemērošanu, kas ir tikpat, cik 2011.gadā. 2012.gadā likumīgā spēkā stājušies dažādu instanču administratīvo tiesu 9 lēmumi, saskaņā ar kuriem 7 lēmumi atstāti negrozīti, bet 2 atcelti (1 IeM 2009.gada lēmums un 1 VP 2011.gada lēmums).

2012.gadā aizdomās par IeM padotībā esošo iestāžu darbinieku izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem kopumā uzsākti 105 kriminālprocesi. Lielākajā daļā gadījumu (46,67%) kriminālprocesi uzsākti aizdomās par noziedzīgu nodarījumu valsts institūciju dienestā izdarīšanu, kuriem 16 gadījumos bijis koruptīvs raksturs. 2012.gadā kopējais uzsākto kriminālprocesu skaits ievērojami – par 38,24%, samazinājies. Tāpat samazinājies arī kriminālprocesi, kuri uzsākti aizdomās par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu valsts institūciju dienestā, skaits – par 26,87%. Savukārt kriminālprocesi, kuri uzsākti aizdomās par koruptīva rakstura noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, skaits nedaudz pieaudzis, taču ir līdzīgs iepriekšējos trīs gados fiksētajam (2009.gadā – 16; 2010.gadā – 18; 2011.gadā – 14; 2012.gadā – 16). Šajā pašā laika posmā 92 kriminālprocesi, kuri uzsākti 2012.gadā un iepriekšējos gados, izbeigti, turklāt lielākajā daļā gadījumu (80,43%) kriminālprocesi izbeigšanas pamatā bijuši Kriminālprocesa likuma nosacījumi, ka kriminālprocess ir jāizbeidz, ja *nav noticis noziedzīgs nodarījums vai izdarītajā nodarījumā nav noziedzīga nodarījuma sastāva*.

Saistībā ar 2012.gadā un iepriekšējos gados IeM padotībā esošo iestāžu darbinieku izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem 2012.gadā pret 31 personu celtas apsūdzības. Apsūdzības vairāk nekā pusē gadījumu (58,06%) celtas par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu valsts institūciju dienestā, kuriem 8 gadījumos bijis koruptīvs raksturs. 2012.gadā celto apsūdzību skaits otro gadu pēc kārtas turpinājies ievērojami samazināties: kopējais apsūdzību skaits salīdzinājumā ar 2011.gadu samazinājies par 32,61%; apsūdzību skaits par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā – par 30,77%; apsūdzību skaits par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, kuriem bijis koruptīvs raksturs – par 57,9%.

2012.gadā likumīgā spēkā stājušies kopumā 27 tiesas spriedumi kriminālprocesos, kas uzsākti 2012.gadā un iepriekšējos gados, ar kuriem notiesātas 18 un attaisnotas 9 personas, kas noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī bija pildījušas dienestu IeM sistēmā. No notiesātajām personām 7 notiesātas par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu valsts institūciju dienestā, kuriem 5 gadījumos bijis koruptīvs raksturs. Gan kopējais, gan par noziedzīgiem nodarījumiem valsts institūciju dienestā, gan arī par noziedzīgiem nodarījumiem, kuriem bijis koruptīvs raksturs, notiesāto personu skaits 2012.gadā salīdzinājumā ar 2011.gadu samazinājies (attiecīgi par: 21,74%; 46,15%; 54,55%), taču ievērojami pieaudzis attaisnoto personu skaits, kas pārsniedzis iepriekšējos četros gados (2008. līdz 2011.gads) attaisnoto personu kopskaitu.

No šajā disciplinārās prakses pārskatā apkopotās un analizētās informācijas un konstatētajām tendencēm, ņemot vērā faktus, ka 2012.gadā IeM un IeM padotībā esošajās iestādēs kopumā samazinājies pieņemto lēmumu par disciplinārlietas ierosināšanu skaits, pieņemto lēmumu par disciplinārlietas izbeigšanu skaits, pieņemto lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu skaits un disciplināri sodīto darbinieku īpatsvars, bet palielinājies darbinieku izdarīto disciplinārpārkāpumu skaits, kā arī faktus, ka samazinājies disciplinārpārkāpumu, kas izdarīti apreibinošo vielu ietekmē vai reibumā, skaits un samazinājies vairāku bargāko disciplinārsodu piemērošanas gadījumu skaits, bet vieglākā disciplinārsoda *piezīme* īpatsvars starp pārējiem disciplinārsodu veidiem pieaudzis, secināms, ka IeM un IeM padotībā esošo iestāžu praksē reāli darbojas (tiek izmantoti) disciplinārās atbildības instrumenti un mehānismi, kas ieviesti ar 2010.gada un 2012.gada grozījumiem Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likumā. Proti, acīmredzami tiek praktizēta no 2010.gada 19.oktobra spēkā esošā iespēja amatpersonai ar speciālo dienesta pakāpi, ja tās izdarītais disciplinārpārkāpums bijis mazsvarīgs vai nav radījis nelabvēlīgas sekas, izteikt aizrādījumu, t.sk., izteikt aizrādījumu, neierosinot disciplinārlietu (aizrādījums nav disciplinārsods). Saskatāms, ka tiek praktizēta no 2012.gada 25.aprīļa spēkā esošā saīsināta procesa piemērošana, kā ietvaros lēmumu par disciplinārsoda (disciplinārsodu *piezīme* un *rājiens*) piemērošanu pie attiecīgiem nosacījumiem var pieņemt, neierosinot disciplinārlietu. No 2012.gada 25.aprīļa spēkā esošie grozījumi minētajā likumā iespējams ietekmējuši arī disciplinārpārkāpumu, kas izdarīti apreibinošo vielu ietekmē vai reibumā, skaita samazināšanos, jo par šādu disciplinārpārkāpumu paredzēta disciplinārsoda *atvaļināšana no dienesta* piemērošana.

Tādējādi secināms, ka **IeM padotībā esošajās iestādēs attiecībā pret amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm ir pastiprinājusies kontrole par dienesta disciplīnas ievērošanu, pievēršot lielāku uzmanību galvenokārt maznozīmīgu disciplinārpārkāpumu atklāšanā, tādā veidā novēršot iespējami nopietnāku disciplinārpārkāpumu izdarīšanu nākotnē. Līdz ar minēto, ņemot vērā arī apstākli, ka 2012.gadā pieaudzis piešķirto apbalvojumu skaits,**

uzskatāms, ka 2012.gadā dienesta disciplīnas stāvoklis IeM sistēmā kopumā ir uzlabojies.

Pamatojoties uz faktiem, kas izriet no apkopotās un analizētās informācijas par lēmumu par disciplinārsoda piemērošanu apstrīdēšanu un pārsūdzēšanu, proti, ka 2012.gadā samazinājies apstrīdēšanas gadījumu skaits, bet apstrīdēto lēmumu izskatīšanas rezultātā pieaudzis gadījumu skaits, kad apstrīdētais lēmums atstāts negrozīts un attiecīgi samazinājies gadījumu skaits, kad apstrīdētais lēmums atcelts, ka tiesā pārsūdzēto lēmumu skaits 2012.gadā bijis tāds pats kā iepriekšējā gadā un tiesa gada laikā ir atcēlusi tikai divus iepriekšējos gados pieņemtos lēmumus par disciplinārsoda piemērošanu, secināms, ka IeM un IeM padotībā esošajās iestādēs disciplinārlietu izmeklēšanas un disciplinārsodu piemērošanas procesa kvalitāte pastāvīgi tiek uzlabota un pamatā, izņemot atsevišķus gadījumus, kas sastāda nenozīmīgu daļu no visiem IeM un IeM padotībā esošajās iestādēs disciplinārsoda piemērošanas gadījumiem, šī procesa galarezultāts ir tiesisks.

Savukārt fakti, ka 2012.gadā aizdomās par noziedzīgu nodarījumu, ko izdarījuši IeM padotībā esošo iestāžu darbinieki, uzsākto kriminālprocesu kopējais skaits samazinājies vairāk nekā par trešdaļu, bet kriminālprocesu, kas uzsākti aizdomās par noziedzīgu nodarījumu valsts institūciju dienestā, skaits – vairāk nekā par ceturtdaļu, ka ievērojami lielākā daļa uzsākto kriminālprocesu tiek izbeigti, pamatojoties uz to, ka nav noticis noziedzīgs nodarījums vai izdarītajā nodarījumā nav noziedzīga nodarījuma sastāva, ka gada laikā celto apsūdzību skaits samazinājies par trešdaļu, ka no gada laikā likumīgā spēkā stājušies tiesas spriedumiem trešdaļā gadījumu personas attaisnotas, bet notiesāto personu skaits vairāk nekā par piektdaļu samazinājies, liecina par pastāvīgi pieaugošu personālsastāva tiesisko apziņu un IeM un IeM padotībā esošo iestāžu vadības veiktajiem pasākumiem kvalitatīva personālsastāva komplektēšanā.

INFORMĀCIJA

PAR IEKŠLIETU MINISTRIJAS PADOTĪBĀ ESOŠO IESTĀŽU DARBINIEKU IZDARĪTIEM KORUPTĪVA RAKSTURA NOZIEDZĪGIEM NODARĪJUMIEM 2012. GADĀ

2012.gadā par Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu darbinieku darbību (bezdarbību), kurai bijis koruptīvs raksturs (mantkārīgs nolūks), pēc kāda no Krimināllikumā (turpmāk – KL) paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmēm uzsākti 16 kriminālprocesi. Koruptīva rakstura prettiesiskas darbības iespējams izdarījuši: 10 gadījumos Valsts policijas, četros – Valsts robežsardzes, vienā – Drošības policijas un vienā – Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes darbinieki. Lielākā daļa no šiem kriminālprocesi (11 kriminālprocesi) uzsākti par KL 320.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma „kukuļņemšana” izdarīšanu, kas vienā gadījumā bijis saistīts ar dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu (KL 318.pants), vienā – ar starpniecību kukuļošanā un kukuļošanu (KL 322. un 323.pants), un vienā – ar neizpaužamu ziņu izpaušanu (KL 329.pants). Bez tam, divi kriminālprocesi uzsākti par KL 329.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma „neizpaužamu ziņu izpaušana” izdarīšanu, viens – par KL 317.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma „dienesta pilnvaru pārsniegšana” izdarīšanu, kas bijis saistīts ar KL 176.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu „laupīšana”, viens – par KL 322.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma „starpniecība kukuļošanā” izdarīšanu un viens par kāda no KL XXIV nodaļā „Noziedzīgi nodarījumi valsts institūciju dienestā” paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu.

2012.gadā par koruptīva rakstura noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu 2010. līdz 2012.gadā uzsāktu kriminālprocesi (divi – 2010.gadā, divi – 2011.gadā, četri – 2012.gadā) ietvaros celtas apsūdzības pret astoņām personām, kas noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī ieņēma amatu kādā no Iekšlietu ministrijas padotībā esošajām iestādēm (septiņas – Valsts policijā, viena – Valsts robežsardzē). No celtajām apsūdzībām septiņas ir par KL 320.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma „kukuļņemšana” izdarīšanu, bet viena – par KL 329.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma „neizpaužamu ziņu izpaušana” izdarīšanu.

2012.gadā par koruptīva rakstura noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu 2009. līdz 2012.gadā uzsāktu kriminālprocesi (viens – 2009.gadā, divi – 2011.gadā, divi – 2012.gadā) ietvaros notiesātas (likumīgā spēkā stājies notiesājošs tiesas spriedums) piecas personas, kas noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdī ieņēma amatu kādā no Iekšlietu ministrijas padotībā esošajām iestādēm (četras – Valsts policijā, viena – Valsts robežsardzē). Notiesātas personas četros gadījumos izdarījušas KL 320.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu „kukuļņemšana”, bet vienā gadījumā – KL 329.pantā paredzēto noziedzīgo nodarījumu „neizpaužamu ziņu izpaušana”.